

Derfor skal vi til folkeafstemning

Et flertal i Folketinget har besluttet at bede vælgerne tage stilling til, om vi skal erstatte det danske retsforbehold med en tilvalgsordning.

Side 2

Hvad er EU's retspolitik?

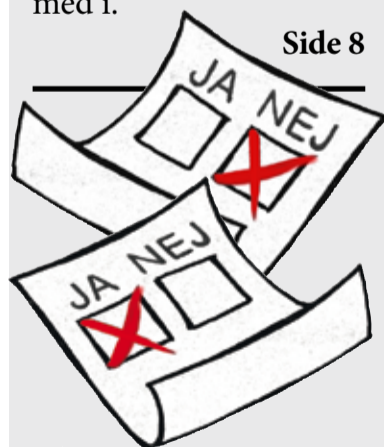
Retssamarbejdet i EU omfatter civilret, strafferet, asyl, grænser og politisamarbejde i blandt andet Europol.

Side 3

Sådan fungerer en tilvalgsordning

Med en tilvalgsordning er vi med i EU's retssamarbejde. Men Folketinget beslutter hvor meget og hvad, vi er med i.

Side 8

Ja eller nej - hvad er konsekvensen?

Side 9

Det mener partierne

Side 10

Illustration: Marie Priem

Tilhængerne af et nej ønsker at bevare retsforbeholdet. De mener, at EU er det forkerte sted at træffe beslutninger om retspolitik. De frygter, at vi med et ja til tilvalgsordningen overgiver mere magt til EU, uden at befolkningen bliver spurgt igen.

Det, vi stemmer om den 3. december, er, om vi vil erstatte vores retsforbehold med en tilvalgsordning.

Hvordan skal lovene besluttes og af hvem?

Folkeafstemningen den 3. december handler også om, hvem der fremover skal beslutte hvilke dele af det retlige samarbejde i EU, vi skal være med i.

Hvis vi vælger en tilvalgsordning, er det et flertal i Folketinget der afgør, hvilke EU-retsakter der fremover skal gælde i Danmark. Venstre, Socialdemokraterne og Konservative har dog lovet, at de vil kræve en ny folkeafstemning, før vi kan deltage på flere områder af den fælles asyl- og indvandringspolitik i EU.

Det kan vi selv

En stor del af retssamarbejdet i EU handler om at ensarte regler og straffe for eksempelvis menneskehandel, falskmøntneri, internetkriminalitet og smugling af narkotika.

På disse områder kan Danmark allerede i dag vedtage regler og love, der ligner dem der findes i de andre lande.

Det kræver samarbejde

På andre områder skal vi gå med i de aftaler, der findes i EU, for at få gavn af de fælles regler.

Det gælder for eksempel, hvis politiet i Danmark ønsker at få en mistænkt for en forbrydelse i Danmark udleveret fra et andet land. Eller hvis en dansk virksomhed vil have mulighed for at indkræve penge fra en virksomhed i et andet land.

Det kan lade sig gøre, hvis vi siger ja til en tilvalgsordning. ♦

Alt fra ægteskaber til jagt på kriminelle over grænser

Den 3. december 2015 skal du og alle andre vælgere i Danmark stemme ja eller nej til, om vi vil erstatte vores forbehold over for retssamarbejdet i EU med en tilvalgsordning. I denne avis kan du blive klogere på, hvad det handler om, og hvad et ja eller nej vil betyde for Danmarks samarbejde med de andre lande i EU.

FOLKEAFSTEMNING. Mennesker bliver gift, får børn og bliver skilt på tværs af grænser. Virksomheder handler og etablerer sig i flere lande.

Nogle skylder penge eller går konkurs i et andet land, end det de bor i. Kriminelle opererer på tværs af grænser. Alt det kræver regler, aftaler og samarbejde mellem lande.

Hvordan skal samarbejdet foregå?

Danmark har siden 1993 haft et forbehold over for den del af EU-samarbejdet, der drejer sig om retlige forhold.

Nu skal vi beslutte, om vi vil beholde retsforbeholdet eller erstatte det med en tilvalgsordning.

Ja eller nej

Tilhængerne af et ja til tilvalgsordningen er positive over for den retspolitik, som bliver ført i EU. De mener, det er et problem, at Danmark ikke kan deltage og få indflydelse på samarbejdet på retsområdet. Det gælder især politisamarbejdet, Europol, som vi risikerer at blive udelukket fra.

Derfor skal vi til folkeafstemning

Det danske retsforbehold hindrer, at vi kan deltage i overstatsligt samarbejde. Det giver problemer, fordi stadig mere EU-samarbejde bliver overstatsligt. Det gælder for eksempel politisamarbejdet i Europol.

RETSPOLITIK. Et flertal i Folketinget bestående af Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Venstre har aftalt at holde en folkeafstemning om Danmarks forbehold over for EU's samarbejde om retspolitik. Det har de gjort, især fordi Danmark vil blive udelukket fra politisamarbejdet Europol, hvis vi ikke afskaffer forbeholdet.

Det skyldes, at Europol til næste år ikke længere vil fungere som et mellemstatsligt, men som et overstatsligt samarbejde. Det danske forbehold forhindrer os i at deltage i overstatsligt samarbejde på retsområdet. Det forhindrer os ikke i at forsøge at få aftaler om samarbejde på mellemstatsligt plan.

Stadig mere overstatsligt samarbejde

Stadig mere samarbejde i EU foregår som overstatsligt samarbejde. Det er en udvikling, som startede i 1999 med en bestemmelse i Amsterdamtraktaten om, at alle nye EU-love inden for civilret, asyl og integration skulle være overstatslige.

Udviklingen blev forstærket i 2009, da EU-landene med Lissabontraktaten besluttede, at al ny lovgivning inden for strafferet og politisamarbejde skulle være overstatsligt.

MAASTRICHT-TRAKTATEN

Maastricht-traktaten er også kendt som Traktaten om den Europæiske Union. Den indførte den politiske union ved at ændre de tidligere traktater. EF tog navneforandring til EU. Traktaten trådte i kraft 1. november 1993.

AMSTERDAM-TRAKTATEN

EU's traktater er grundlaget for EU-samarbejdet og kan sammenlignes med den danske grundlov. Amsterdam-traktaten blev vedtaget ved en folkeafstemning i Danmark i 1998 og trådte i kraft i 1999. Schengen-aftalen blev en del af traktaten, som indførte flertalsbeslutninger om asyl, indvandring og civilret.

MELLEMSTATSLIGT SAMARBEJDE

I mellemstatsligt samarbejde skal landene være enige om beslutninger. Det betyder, at hvert enkelt land har vetoret.

Landene afgiver ikke suverænitet til fælles myndigheder og kan forlade samarbejdet til enhver tid.

OVERSTATSLIGT SAMARBEJDE

Overstatsligt samarbejde indebærer, at beslutninger flyttes fra de nationale parlamenter til overnationale organer. Det vil i EU sige Ministerrådet, hvor medlemslandenes ministre sidder og Europa-Parlamentet hvor 751 folkevalgte politikere sidder.

Beslutninger kan træffes med flertal. De enkelte lande har ikke vetoret. De EU-regler og love, der er vedtaget på den måde, er bindende i alle medlemslandene. Europa-Kommissionen og i sidste ende EU-Domstolen overvåger, at beslutningerne bliver fulgt.

Derfor lægger en ny EU-lov om Europol op til, at dette samarbejde skal være overstatsligt fra 2016.

Danmark har været med indtil nu, fordi samarbejdet har fungeret på mellemstatsligt plan. Medmindre vi kan forhandle os til en særlig aftale, kan vi ikke være med længere, når samarbejdet bliver overstatsligt.

Mere effektiv lovgivning

Begrundelsen for at gøre stadig mere samarbejde overstatsligt er, at beslutninger kan træffes og justeres hurtigere, og lovgivningen bliver mere ensartet i medlemslandene.

NICE-TRAKTATEN

Nice-traktaten tilpassede EU-institutionerne til en udvidet union med 25 lande, senere 27 og 28 lande. Traktaten trådte i kraft 1. februar 2003.

I forbindelse med traktaten vedtog medlemslandene det Europæiske Charter om Grundlæggende Rettigheder for EU-borgere.

LISSABON-TRAKTATEN

Lissabon-traktaten er navnet på den traktat, der har reguleret det europæiske samarbejde siden den 1. december 2009, da den trådte i kraft.

Traktaten indførte, at næsten al lovgivning skal vedtages med flertalsbeslutninger i Ministerrådet og gav Europa-Parlamentet en central rolle som lovgiver.

Når samarbejdet fungerer på mellemstatsligt plan, kan landene fortolke lovene forskelligt, når de skal indføres i det enkelte land. Beslutninger taget på overstatsligt plan forpligter de enkelte lande, så snart de er truffet.

Folketinget kan ikke ændre beslutninger, der er vedtaget på overstatsligt plan. Det kan kun et flertal i EU. Hvis vi vælger en tilvalgsordning, er det op til et flertal i Folketinget at beslutte, om vi ønsker at vælge EU-lovgivning til eller fra. Har Folketinget sagt ja til en EU-lov, er den bindende, og vi kan ikke senere vælge den fra.

Vi er uden for flere fælles regler

Så længe vi har et forbehold over for retspolitikken i EU, er vi ikke underlagt de fælles beslutninger på retsområdet. Men vi kan heller ikke få indflydelse. For eksempel på forhandlinger om fælles regler, som skal afgøre, om en skilsmisse skal ordnes

efter svenske eller hollandske regler, hvis et ægtepar, som har forskellige statsborgerskaber eller bor i hver sit land, ønsker at blive skilt.

Vi kan heller ikke deltage i samarbejdet om konkursregler, som bestemmer, om man følger lovgivningen i det ene eller det andet medlemsland, når værdier og tilgodehavender skal fordeles efter en konkurs i en grænseoverskridende virksomhed.

Det er nogle af de fælles regler, som er med i den tilvalgsordning, som partierne bag folkeafstemningen har besluttet, vi skal stemme om. På nogle af områderne har vi allerede danske love eller følger internationale aftaler.

Indholdet er ikke afgørende

Hidtil har det ikke været indholdet i reglerne, der har afgjort, om Danmark er med eller ej. Det afgørende har været, om en regel hører under det mellemstatslige eller overstatslige samarbejde. Hvis vi siger ja til en tilvalgsordning, kan Folketinget beslutte, hvilke fælles regler på retsområdet, vi fremover skal være med i. Hvis vi stemmer nej, beholder vi retsforbeholdet. Det kan kun ændres ved en ny folkeafstemning. ♦

RETLIGE OG INDRE ANLIGGENDER

Retssamarbejdet i EU drejer sig om retlige og indre anliggender.

Det omfatter civilret, herunder familieret og virksomhedsret, strafferet, politisamarbejde, asyl og indvandring og Schengensamarbejdet om grænser og visum.

SUVERÆNITET OG FOLKEAFSTEMNING

At en stat er suveræn betyder, at den bestemmer over sine egne forhold. I Danmark kan vi ifølge Grundloven overdrage beføjelser til andre myndigheder som for eksempel EU. Det gjorde vi blandt andet, da vi i 1972 sagde ja til at være medlem af EF, som senere blev til EU.

For at erstatte retsforbeholdet med en tilvalgsordning skal Folketinget vedtage en lov, som indebærer, at vi afgiver suverænitet. Det kræver fem sjettedele flertal i Folketinget eller en folkeafstemning.

Desuden har partierne bag de danske forbehold i 1993 holdt fast ved, at befolkningen skal høres, hvis et eller flere forbehold skal fjernes eller laves om. Derfor skal vi til folkeafstemning.

DE DANSKE FORBEHOLD

Danmark har taget forbehold over for EU's samarbejde om forsvar, overstatslig retspolitik, den fælles valuta, euroen, og unionsborgerskab.

Forbeholdene er en aftale mellem Danmark og de andre EU-lande om, at Danmark står uden for det politiske samarbejde på de områder. Forbeholdene betyder, at:

- Danske soldater ikke er med, når EU sender soldater ud på militære opgaver.
- Danmark er ikke bundet af de fælles beslutninger og kan ikke deltage i EU's samarbejde på retsområdet.
- Vi er ikke med i euroen.
- Vi er ikke unionsstatsborgere.

De danske forbehold blev besluttet ved en folkeafstemning i 1993, året efter folkeafstemningen i 1992, hvor 50,7 procent af vælgerne sagde nej til Maastrichttraktaten.

DET NATIONALE KOMPROMIS

I 1993 stemte 56,7 procent af vælgerne ja til det såkaldte nationale kompromis.

Det var et kompromis mellem de fem partier, som anbefalede et ja i 1992, og de to partier, SF og Kristeligt Folkeparti, som sammen med Folkebevægelsen mod EF anbefalede et nej.

Det nationale kompromis var et ja til Maastricht-traktaten uden de fire områder, hvor Danmark havde forbehold.

I 2000 var danskerne til folkeafstemning om euroen. 53,2 procent stemte nej.

GRUNDLOVENS §20

Ifølge §20 i den danske grundlov, kan Folketinget beslutte at overlade beføjelser i nærmere bestemt omfang til mellemfolkelige myndigheder.

Det vil sige, at Danmark kan afgive suverænitet til EU. Det kræver dog, at et flertal på fem sjettedele af Folketingets medlemmer stemmer for, eller at et flertal af befolkningen stemmer ja ved en folkeafstemning.

Sådan fungerer en tilvalgsordning

Læs side 8

OM RETSAVISEN

Retsavisen udgives af Oplysningsforbundet DEO og har modtaget i alt 1,5 millioner kroner i støtte fra Folketingets Europa-Nævn.

Avisen omdeles til 800.000 husstande i hele landet. Herudover udsendes 80.000 eksemplarer til biblioteker og undervisningsinstitutioner.

Retsavisen er redigeret og udarbejdet af et hold af erfarne redaktører, folkeoplysere og EU-journalister. Vi har tilstræbt at formidle det vanskelige stof klart, korrekt og forståeligt.

Alle Folketingets partier og Folkebevægelsen mod EU har fået stillet plads til rådighed i avisen. De har desuden indgået i et redaktionspanel, der har kommenteret alle artikler i avisen. Alle organisationer, der har søgt om midler til debat om retsforbeholdet, har også fået tilbudt en plads i avisen.

DEO er en forkortelse for Demokrati i Europa Oplysningsforbundet, der er uafhængigt af politiske partier og EU-institutioner. Vi arbejder for at skabe en nuanceret og levende debat om EU.

Redaktion:

Annie Hagel, redaktør (freelancejournalist)
Rasmus Nørlem Sørensen, ansvh. (sekretariatsleder i DEO)
Staffan Dahllöf (freelancejournalist ved magasinet NOTAT)
Lise Møller Schilder (freelancejournalist)
Anders Høeg Lammers (journalist ved magasinet NOTAT)
Michael Birkkjær Lauritsen (projektleder i DEO)
Natalie Søndergaard (freelancejournalist)
Finn Ellegaard (administrativ leder i DEO)

Statistikker:

Niels Erik Kaaber Rasmussen, www.buhlograsmussen.eu

Illustrationer: Marie Priem, www.mariepriem.dk

Layout og tryk: NOTAT Grafisk, 8961 Allingåbro

Udgiver: www.deo.dk

STØTTET AF
EUROPA
nævnet

DEO

Hvad er EU's retspolitik?

EU's rets- og politisamarbejde handler først og fremmest om at bekæmpe kriminalitet på tværs af grænser. Og om hvordan og hvor man løser konflikter der opstår, når mennesker og virksomheder bevæger sig mellem de 28 lande i EU.

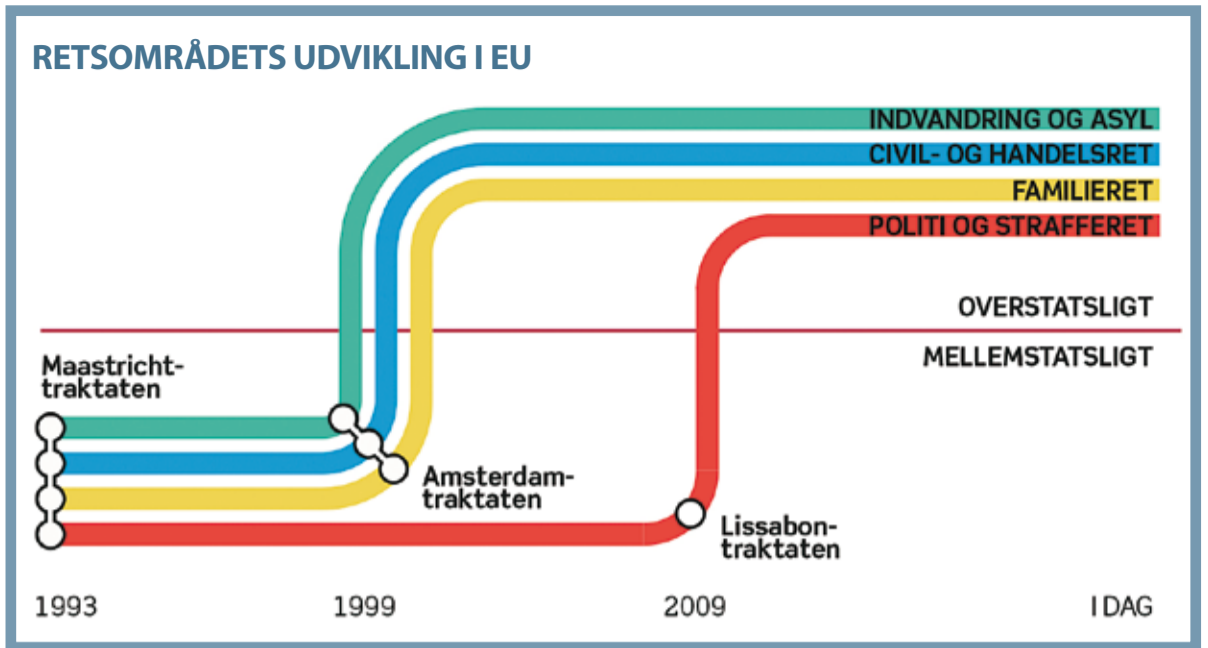
OVERBLIK. EU's rets- og politisamarbejde omfatter i dag bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, terrorisme, svindel, handel med narkotika og våben. Det foregår blandt andet i Europol.

Det handler også om visa, asyl, indvandring og konflikter, der følger af den frie bevægelighed over grænserne. Det kan være for eksempel konkurser og skilsmisser.

Lang proces

Alle lande er interesserede i at bekæmpe kriminalitet over grænser.

Men det har været en lang proces at nå til enighed om hvordan. Det skyldes formentlig, at samarbejdet omfatter kerneområder i enhver stat: Politi, retsvæsen, love som regulerer forholdet mellem borgerne, familiernes rettigheder og ikke mindst asyl- og indvandringspolitik.

Figuren viser udviklingen fra mellemstatsligt til overstatsligt samarbejde på retsområdet i EU. Traktaterne optræder som stoppesteder på metrokortet, hvor lovområderne skifter retning og kører ind på det overstatslige spor.

Kilde: Rasmus Baastrup, Folketingets EU-oplysning

Forskellige traditioner og kulturer

Retspolitik bygger på forskellige traditioner, kulturer og opfattelser af for eksempel, hvilke handlinger der betragtes som forbrydelser, og hvor

hårdt de skal straffes. I EU-landene er der forskellige holdninger til for eksempel abort, homoseksuelles rettigheder, adoption, narkotikapolitik og ytringsfrihed.

Derfor handler meget af den fælles EU-politik på retsområdet også om at afklare, hvilket lands regler og love der gælder, når der opstår en sag på tværs af grænser.

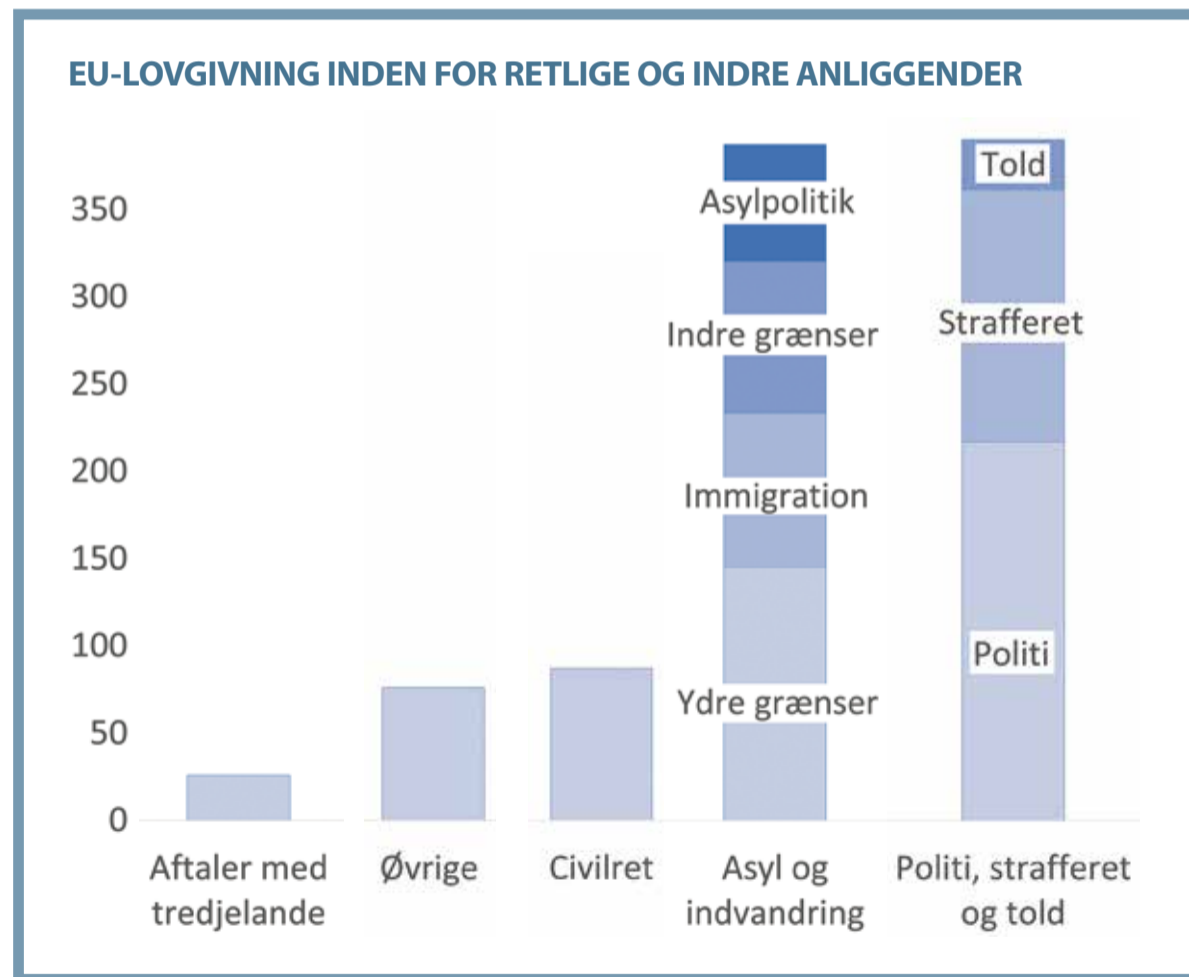
Fart på samarbejdet

I de senere år er der kommet mere fart på samarbejdet på det retlige område. EU-landene har siden 1999

aftalt fem-årige programmer for at udvikle samarbejdet.

Senest er landene blevet enige om at sætte fokus på, at alle skal gennemføre de fælles love, de tidligere er blevet enige om.

Der er stadig en vis tøven, når det gælder at indføre fælles regler. For eksempel er landene ikke blevet enige om at oprette en fælles europæisk anklagemyndighed. Og der er en del lande, som ikke overholder de regler, der er vedtaget på asylområdet. ♦

EU's arbejde med retspolitik omfatter ikke kun de 32 retsakter, vi beskriver nærmere i denne avis. Diagrammet giver et overblik over samtlige 902 love, regler og aftaler, der i øjeblikket er gældende på retsområdet i EU.

Kilde: Dataanalysefirmaet Buhl & Rasmussen efter EUR-Lex.

RETSSAMARBEJDET TRIN FOR TRIN

- 1975 TREVI**
Et uformelt politisamarbejde mellem de daværende EF-lande mod Terrorismen, Radikalisering, Ekstremisme og International Vold.
- 1985 Schengen-samarbejdet**
Aftale mellem fem EF-lande om fælles ydre grænser og ingen indre grænsekontrol.
- 1993 Maastricht-traktaten**
Politisamarbejdet TREVI bliver en del af EU, men med vetoet for de enkelte lande. Fælles visumpolitik med flertalsbeslutninger.
- 1999 Amsterdam-traktaten**
Schengen-aftalen bliver en del af traktaten, flertalsbeslutninger om asyl, indvandring og civilret. Det danske retsforbehold fra 1993 træder i kraft.
- 2003 Nice-traktaten**
Charteret om grundlæggende rettigheder for EU-borgere vedtages.
- 2009 Lissabon-traktaten**
Næsten al lovgivning skal vedtages med flertalsbeslutninger. Den særlige beslutningsordning med vetoet for enkelte lande om politisamarbejde og strafferet hører op. Charteret om grundlæggende rettigheder bliver juridisk bindende. Asyl og indvandring får sit eget retsgrundlag.

Demokrati kræver deltagelse

Demokratisk debat skal føres, så den gør os klogere. Det er grundlaget for Oplysningsforbundet DEO, som startede i 2005 med et ønske om at skabe en mere åben debat om EU. Derfor holder vi os uafhængige af partier

og politiske interesser. Men vi samarbejder med alle, som vil være med til at skabe en seriøs debat.

EU-lovene udvikles i Bruxelles, og de politiske slagsmål foregår på europæisk plan.

DEO har som sit mål at skabe den debat, som mangler i den danske og europæiske offentlighed. I dag er det de politiske og økonomiske eliter, der sætter dagsordenen i Europa. Vi ønsker at give alle mulighed for at være med.

- **Debatmøder, konferencer og rejser.**
Det kan du læse mere om på www.deo.dk
- **Magasinet NOTAT**, som hver måned graver grundigt i et væsentligt politisk spørgsmål i Europa. Se på www.notat.dk
- **Gratis online undervisningsmaterialer.**
Find dem på www.undervisning.deo.dk

Europol – politisamarbejde over grænser

I hovedkontoret i Haag samarbejder ansatte fra de lande, der er med i Europol, om efterforskning og anholdelser på tværs af grænserne.

POLITI. Europol er det europæiske politisamarbejde. Hovedkontoret ligger i den hollandske by Haag. I 2014 var der 912 ansatte i Europol. 185 af de ansatte er såkaldte forbindelsesofficerer. De er politi- og toldbetjente, som er udsendt fra de lande, som deltager i Europol-samarbejdet.

Forbindelsesofficererne står for al kommunikationen mellem Europol og myndighederne i deres eget land, samtidig med at de koordinerer anholdelser og samarbejdet med myndighederne i andre lande.

EUROPOL

Europol er et samarbejde mellem politiet i alle 28 EU-lande og 14 lande, som ikke er med i EU. Det er blandt andre Norge, Columbia, USA og Serbien.

Efterforskning af narkosmugling

For eksempel kan politiet i Spanien, Frankrig, Tyskland og Danmark samarbejde om at skygge en narkosmugler, der tager turen fra Marokko til Spanien og op gennem Europa.

De forskellige myndigheder i landene kan så blive enige om, at de i en periode skygger smugleren op gennem Europa uden at gribe ind for at se, hvem der skal modtage narkoen, og i hvilket land det sker.

På den måde medfører samarbejdet, at de enkelte lande ikke ødelægger hinandens efterforskning, men i stedet gør den stærkere.

Oplysninger om personer

En stor del af samarbejdet handler om at dele oplysninger fra de forskellige landes nationale databaser.

På den måde kan politiet i Dan-

mark for eksempel undersøge, om en person, der er mistænkt i Danmark, er registreret i andre landes databaser. I 2014 lavede dansk politi i gennemsnit 200 søgninger om dagen i Europols informationssystem.

Lige nu har Danmark adgang til en lang række databaser i EU-landene og i Europol, for eksempel motorregistre, pasregistre og fingeraftryksregistre. Det betyder, at hvis det danske politi for eksempel mistænker en hollandsk borger for at deltage i en pædofilering i Danmark, kan en dansk betjent søge oplysninger om

EUROPOL ER IKKE FBI

Europol er ikke Europas svar på FBI i USA. Der findes ikke noget fælles europæisk politi, der på samme måde som FBI kan gå ind i en medlemsstat og foretage anholdelser eller starte en efterforskning. Den slags skal landenes myndigheder give hinanden tilladelse til.

ham direkte i Europols databaser og bede om at få dem udleveret.

Besværligt udenfor

Hvis det danske politi står uden for Europol, kan en dansk betjent ikke søge i Europols registre. Det danske politi vil stadig have adgang til andre landes registre, men det bliver mere besværligt.

Så skal politiet i Danmark sende en anmodning til for eksempel Hollands politi, som skal svare på, om

personen findes i registeret. Derefter kan politiet i Danmark sende en officiel anmodning om at få flere oplysninger på personen.

Ud over de enkelte landes databaser har Danmark adgang til en lang række krydsdatabaser i Europol, som giver et overblik over, hvordan kriminaliteten udvikler sig på tværs af grænser.

Cybercrime, organer og våben

Europol beskæftiger sig generelt med alle former for grænseoverskridende kriminalitet.

I disse år er der særligt fokus på cyberkriminalitet. Det kan eksempelvis dreje sig om, at virksomheders sikkerhedssystemer bliver hacket af kriminelle i andre lande.

Europol beskæftiger sig også med

Partierne mener

Enhedslisten er ikke tilhænger af Europol.

De øvrige partier lægger vægt på, at Danmark kan være med i Europol.

Læs partiernes holdninger side 10-15.

Lovens lange arm bliver længere. En dansk dommer kan kræve en mistænkt fransk borger overvåget. Ligesom en fransk dommer kan beslutte, at en dansk borgers telefon skal aflyttes, hvis han er mistænkt for en forbrydelse i Frankrig.

Fri bevægelighed – også for kriminelle

I EU kan mennesker, kapital og virksomheder bevæge sig frit over grænserne. Det gælder også kriminelle.

STRAFFERET. Mennesker bevæger sig stadig mere over grænser. De rejser, handler, gifter sig, etablerer virksomheder og foretager sig meget andet på tværs af grænserne i EU. Det er muligt, fordi vi har fri bevægelighed over grænserne.

Det betyder, at også kriminelle kan bevæge sig frit mellem landene.

Mere ensartede straffe

Formålet med EU-samarbejdet om politiarbejde og strafferet er at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet som for eksempel menneskehandel, overgreb mod børn, handel med narkotika og våben, korrupsion

og bedrageri. Derfor har EU-landene besluttet, at det skal være nemmere og mere effektivt at koordinere de enkelte landes politiarbejde, som det sker i Europol.

Desuden samarbejder medlemslandene om at gøre deres straffelovgivning mere ensartet, så der bliver mindre forskel på, hvilken straf man får for den samme forbrydelse i de enkelte lande.

Den fælles arrestordre

EU-landenes retssystemer og strafferet er stadig meget forskellige, men politikerne i EU har indført en række regler for, hvordan landene

kan samarbejde på det strafferetlige område. Det grundlæggende princip er, at landene anerkender hinandens retssystemer.

Det er kernen i et af de mest vidtgående samarbejder på retsområdet: Den fælles europæiske arrestordre. Den blev vedtaget i 2002 i kølvandet på terrorangrebet i New York den 11. september 2001.

Arrestordren indebærer, at et land skal overdrage en mistænkt statsborger til retsforfølgelse i et andet EU-land, hvis dommeren fra det andet land beder om det.

I få tilfælde kan et land nægte, men hovedreglen er, at man udleve-

rer sine borgere, hvis et andet land beder om det.

15.000 arrestordre om året

Inden 2002 havde Danmark forbud mod at udlevere egne borgere til andre lande. Det havde andre EU-lande også. Tyskland måtte således ændre sin forfatning, for at den nye arrestordre kunne blive en del af tysk lovgivning.

Den fælles europæiske arrestordre er blevet brugt flittigt. Der er cirka 15.000 arrestordre om året i EU.

Fælles efterforskning

Danmark er med i den fælles euro-

pæiske arrestordre, fordi reglerne på området er vedtaget på mellemstatsligt plan og derfor ikke blokeret af retsforbeholdet.

Vi skal derfor ikke stemme om den fælles europæiske arrestordre den 3. december. Men den europæiske arrestordre kan på et senere tidspunkt blive ændret til at være overstatslig.

En fælles europæisk efterforskningsskendelse er med i den tilvalgsordning, vi skal stemme om den 3. december. Den fælles efterforskningsskendelse minder på mange måder om arrestordren. Den giver en dommer i et EU-land mulighed for at få politiet i andre EU-lande til

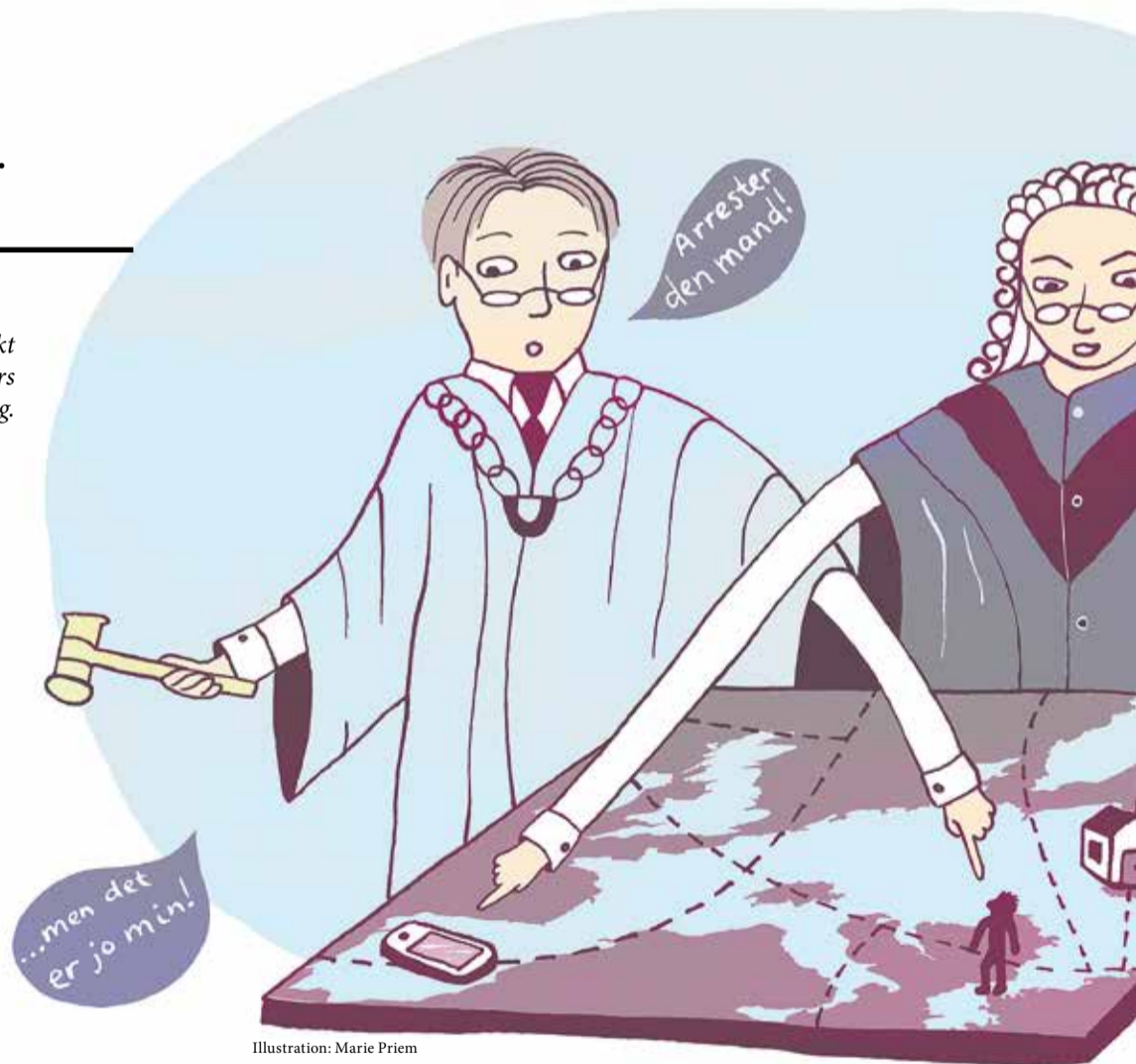

Illustration: Marie Priem

pædofilisager, menneskehandel og -smugling, handel med narkotika, våben og organer. Også områder inden for finansiel kriminalitet tager Europol sig af, ligesom Europol fokuserer på kriminalitet i forbindelse med radioaktive stoffer. ♦

POLITISAMARBEJDE PÅ ANDRE MÅDER

Danmark er med i andre former for politisamarbejde over grænser. Det gælder for eksempel:

Interpol, der er et samarbejde mellem 190 lande om offentlig sikkerhed og terrorisme, organiseret kriminalitet, narkohandel, våbensmugling, trafficking, børnepornografi, økonomisk kriminalitet og korruption.

Det nordiske politi- og toldsamarbejde, der blandt andet indebærer, at de nordiske lande har 33 udstationerede politi- og toldembedsmænd som forbindelsesofficerer i 17 lande. De arbejder med alle former for grænseoverskridende kriminalitet i Norden.

at indsamle beviser. For eksempel kan en polsk dommer beslutte, at en dansker skal have sin bankkonto overvåget. Dommeren sender så en anmodningsblanket til Danmark, hvor en dansk dommer tjekker, at blanketten er rigtigt udfyldt. Dommeren skal ikke forholde sig til, om der er grundlag for mistanken. Er blanketten i orden, skal det danske politi starte overvågningen.

Omvendt kan en dansk dommer beslutte, at der skal samles beviser imod en polsk entreprenør, som er mistænkt for at svindle ved et byggearbejde i Danmark, uden at det skal gå gennem det polske retssystem. ♦

Retssamarbejdet i EU omfatter familieret, civilret, strafferet og politisamarbejde.

Det kan du læse om på disse sider.

Mennesker mødes og skilles på tværs af grænser

Fælles regler i EU bestemmer ikke, hvilke love der gælder for familier i de enkelte lande. Men reglerne fastlægger, hvilket lands love og domstole, der skal afgøre sagen, hvis forældre bliver skilt og er uenige om, hvem børnene skal bo hos.

FAMILIERET. Der er lige nu 16 millioner internationale par i EU. Når den slags familier bryder op, kan forældre og børn ende med at bo i forskellige lande. Hvis de så ikke kan blive enige om skilsmisse, forældremyndighed og samvær, er spørgsmålet, hvilket lands retssystem der skal afgøre uenigheden.

Her spiller EU's retslige samarbejde ind med regler der gør det klart, hvordan forældrene skal forholde sig, hvis de vil have rettens hjælp til at afgøre deres uenighed.

Hvis for eksempel en dansk kvinde og en fransk mand har boet i Frankrig det meste af deres ægteskab og har et barn sammen, er det fransk ret, der skal afgøre spørgsmålet om skilsmisse og forældremyndighed.

Den danske mors ret til samkvem og forældremyndighed afgøres altså efter fransk lov af de franske myndigheder, fordi barnet er vokset op, og forældrene har levet sammen i Frankrig. Det gælder også, selv om moderen er flyttet tilbage til Danmark.

Gensidig anerkendelse

Reglerne bygger på et princip om gensidig anerkendelse, hvor en afgø-

relse om skilsmisse og forældremyndighed, der er truffet af domstolen i ét EU-land automatisk godkendes i alle andre EU-lande.

Det betyder, at parret ikke skal igennem hele proceduren igen, hvis de vælger at flytte til et andet land.

Det betyder også, at danske statsborgere kan blive underlagt afgørelser truffet i andre EU-landes retssystemer efter disse landes lovgivning.

Omvendt kan andre borgere i EU blive underlagt danske regler.

EU bestemmer ikke det enkelte lands lovgivning på familieområdet. De fælles regler handler om, hvilket lands love og domstole der skal afgøre en sag.

Forældremyndighed

Målet med EU's familieret er at styrke den juridiske sikkerhed for familier, der på den ene eller den anden måde bor, arbejder og lever på tværs af grænserne.

En af de retsakter, der er med i tilvalgsordningen, fastlægger, hvilket lands love og domstol, der skal vurdere sager om forældremyndighed, når et par kommer fra forskellige lande eller bor i hver sit EU-land.

Der kan derfor være stor forskel

på, om en dansk mand kan få delt forældremyndighed over sit barn – alt efter om han bor med sin kæreste i Polen eller Sverige.

Bortførte børn

Der er også regler for, hvad der skal ske med børn, der bortføres til et andet land af sin mor eller far. Princippet er, at et barn, som er bortført, altid skal sendes tilbage til det land, hvor barnet tidligere har boet.

Det gælder også, hvis for eksempel en mor er flyttet fra et ægteskab og har taget barnet med sig. Her skal barnet sendes tilbage til det land, hvor forældrene boede sammen.

Dernæst skal myndighederne i dette land beslutte, hvem der skal have forældremyndigheden. Princippet om tilbagesendelse kan fraviges, hvis barnet formodes at være i fare i hjemlandet, og det ikke er muligt at beskytte det.

Arvesager

Der foregår hvert år i EU omkring 450.000 grænseoverskridende arvesager, der tilsammen løber op i knap 900 milliarder danske kroner. Sagerne handler om, hvem der skal arve, når en forælder i en splittet

familie dør. EU-landene vedtog i 2012 en lov, der skal gøre det lettere at håndtere den juridiske side af en international arvesag. Den skal sikre, at en arvesag kun behandles af én domstol med én lov.

Samtidig kan borgerne vælge i for eksempel deres testamente, om det er reglerne i det land, de bor i, eller i det land, de er født i, der skal følges.

Fra 2015 kan man få et europæisk arvebevis, der gælder i alle lande. ♦

BØRN OG FAMILIE

EU har besluttet en række regler for, hvilke landes regler der skal gælde i sager om familier og børn på tværs af grænser.

De handler om blandt andet arv, skilsmisse, forældremyndighed, samvær, bortførelser og bidrag til børn og ægtefæller. I den tilvalgsordning, som vi skal stemme om den 3. december, er fire retsakter på familieområdet med. Familieområdet hører under civilretten.

Se oversigten over retsakterne i tilvalgsordningen på side 7.

Rejser og forretninger i flere lande

EU-landene arbejder sammen om at gøre det lettere at afgøre stridigheder, der involverer personer fra flere lande. Det kan dreje sig om både trafikulykker, gæld og konkurs.

CIVILRET. Det er nemt for danskere at tage på ferie i de andre EU-lande. Ligesom det er nemt for virksomheder at handle med andre virksomheder i EU. Det skyldes, at vi ikke har grænsebomme eller toldbarrierer mellem landene. Vi kan bevæge os frit uden pas og handle på tværs af grænser.

Men der opstår også stridigheder på tværs af grænser. Turister kan komme ud for trafikulykker i andre lande. Virksomheder kan gå konkurs eller skyldes penge i flere lande.

Stridigheder på tværs

EU-landene arbejder sammen om at gøre det lettere at løse stridigheder, der involverer borgere eller

virksomheder i flere medlemslande. Det sker ved hjælp af fælles regler for eksempel for, hvordan domstolene skal behandle sager om erstatning efter ulykker og sager om konkurs, konflikter og gæld over grænser.

Reglerne handler om, i hvilket EU-land og efter hvilket lands regler en bestemt sag skal behandles.

På nogle områder er der så store forskelle på landenes retstraditioner, at det ikke har været muligt at blive enige om et samarbejde. Det gælder for eksempel regler for krænkelse og injurier i pressen.

Erstatning og gæld

En af de fælles regler gør det muligt at finde ud af, hvem der skal betale

erstatning, hvis en dansker kommer ud for en trafikulykke i et andet land.

En anden sikrer, at en dansk virksomhed kan få en del af sine penge tilbage, hvis den har handlet med en virksomhed, der er gået konkurs i et andet EU-land.

Andre regler sikrer, at personer og virksomheder kan få deres penge, hvis personer eller virksomheder i andre lande har gæld til dem. Det bliver for eksempel nemmere at få erstatning, hvis man er blevet snydt i en handel på internettet.

I dag gælder dansk lov på området eller aftaler, som Danmark har indgået internationalt eller direkte med andre lande. ♦

FORRETNINGER OVER GRÆNSER

EU-landene har besluttet en række regler for, hvordan sager der involverer personer og virksomheder i flere lande, skal behandles.

Den tilvalgsordning, vi skal stemme om den 3. december, omfatter ti retsakter på området.

Uenigheder om konkurs, gæld og erstatninger hører under civilretten.

Læs oversigten over retsakterne i tilvalgsordningen på side 7.

Vi stemmer ikke om asyl og indvandring

Uanset om vi stemmer ja eller nej den 3. december, kommer Danmark ikke til at deltage fuldt ud i EU's asyl- og flygtningepolitik. Vi er dog med i to centrale EU-love om asyl.

ASYL. De fem folketingspartier bag aftalen om folkeafstemningen den 3. december, Socialdemokraterne, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre har aftalt, at Danmark hverken skal deltage i eller omfattes af EU-love om modtagelse af asylansøgere eller EU-love, som vedrører indvandring fra lande uden for EU. Uanset om vi stemmer ja eller nej til en tilvalgsordning den 3. december.

Danmark står i forvejen uden for

DUBLIN-FORORDNINGEN

Dublin-forordningen indeholder regler om, at asylansøgere skal have deres ansøgninger behandlet i det første land, de ankommer til.

Desuden kan andre EU-lande sende asylansøgere tilbage til det land, de først ankom til. Danmark er i dag med i Dublin-forordningen.

MEKANISME FOR FORDELING AF ASYLANSØGERE

I en ny version af Dublin-forordningen har Europa-Kommissionen foreslået en permanent og bindende mekanisme for fordeling af asylansøgere mellem de enkelte medlemslande.

I efteråret 2015 besluttede et flertal af medlemslandene en engangsfordeling af i alt 160.000 flygtninge, som nu befinder sig i EU.

en række EU-love om asylansøgere og indvandreres rettigheder, for eksempel regler for sæsonarbejde, love om rettigheder for indvandrere fra lande uden for EU og et antal andre love om indvandring.

Aftaler skal holdes

I aftalen giver de fem partier hinanden vetoret. Det indebærer, at et af dem kan forhindre, at Danmark deltager i EU-beslutninger om indvandring og asyl, selv om de andre fire skulle skifte mening.

Den slags aftaler er ikke retligt bindende. De politikere, som sidder i Folketinget i dag, kan ikke beslutte, hvordan deres efterfølgere skal stemme. Men det er en politisk tradition i Danmark, at den slags aftaler kun kan siges op, hvis det bliver meldt klart ud på forhånd op til et folketingsvalg.

Repræsentanter for SF og Radikale Venstre har sagt, at de to partier ikke agter at opsigte aftalen ved kommende valg, selv om de egentlig mener, at Danmark burde deltage i den fælles EU-lovgivning om asyl og indvandring.

Vi er med i to retsakter om asyl og indvandring

Danmark er med i to retsakter, som vedrører asyl og indvandring. Det drejer sig om Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen. Dublin-forordningen slår fast, at flygtninge skal have deres asylansøgninger prøvet i det første land, de ankommer til. Det har typisk været Italien,

Grækenland og Ungarn, som ligger ved de ydre grænser, hvortil flest flygtninge hidtil er kommet. Ifølge Dublin-forordningen er det også muligt for et EU-land at sende flygtninge tilbage til det land, de først kom til.

Eurodac-forordningen er en fælles EU-regel om at optage og registrere asylansøgere fingeraftryk. Formålet med forordningen er, at flygtninge ikke selv skal kunne bestemme, hvor de vil søge asyl eller søge asyl i mere end et land.

Ifølge aftalen mellem de fem partier bag folkeafstemningen den 3. december skal Danmark fortsat være med i både Dublin- og Eurodac-forordningen. Det kan blive et problem, hvis Dublin-forordningen kommer til at indeholde et system, der binder landene til at fordele asylansøgere mellem sig.

Det har Kommissionen foreslået. Og det har regeringen og de øvrige partier, der ønsker et ja den 3. december, hidtil sagt nej til.

Et dilemma

Begge dele kan ikke lade sig gøre. Hvis vi ikke vil være med til en bindende fordeling af asylansøgere, kan vi ikke

EURODAC-FORORDNINGEN

Eurodac-forordningen indeholder regler om at optage og registrere asylansøgere fingeraftryk for at kontrollere, hvilket EU-land de først er ankommet til.

ASYL OG INDVANDRING

Den fælles EU-politik på asyl- og indvandrerområdet er ikke med i den tilvalgsordning, vi skal stemme om den 3. december. Danmark står uden for 14 retsakter på området. Det drejer sig blandt andet om optjeningsregler for sociale ydelser, asylansøgere retsstilling, midlertidig beskyttelse og familiesammenføring.

Uanset om vi stemmer ja eller nej den 3. december, er Danmark stadig uden for den fælles asyl- og indvandringspolitik i EU.

fortsætte i Eurodac og en udvidet Dublin-forordning. Det har Justitsministeriet påpeget i en vurdering til Folketingets Europaudvalg.

Venstre, Socialdemokraterne og Konservative har erklæret, at de vil kræve en folkeafstemning, hvis en ændring af Dublin-forordningen eller Eurodac-forordningen går væsentligt videre end formålet er i dag.

Schengen-samarbejdet

Danmark er med i Schengen-samarbejdet, som handler om fri bevægelighed mellem medlemslandene kombineret med kontrol ved EU's ydre grænser.

Det er vi, selv om Schengen-samarbejdet blev overstatsligt i 1999. Vi har en ordning, som betyder, at vi inden seks måneder kan beslutte, om vi vil være med i nye retsakter på området. Danmark har tilsluttet sig alle retsakter, som de øvrige medlemslande og Europa-Parlamentet har vedtaget.

Hvis vi siger ja til tilvalgsordningen, siger vi ja til, at de 100 eksisterende retsakter i Schengen-samarbejdet

skal gælde som overstatslige retsakter i Danmark.

Som det er i dag, kan Danmark i princippet vælge at forlade Schengensamarbejdet og vedtage vores egne love om grænsekontrol. Den mulighed forsvinder, hvis vi stemmer ja til tilvalgsordningen. ♦

SCHENGEN SAMARBEJDET

Schengen-samarbejdet er opkaldt efter en by i Luxembourg, hvor Belgien, Frankrig, Holland, Luxembourg og Vesttyskland tilbage i 1985 besluttede at afskaffe deres indbyrdes grænsekontrol. Selve gennemførelsen af Schengen-reglerne trak ud, men det er med tiden blevet en del af hele EU-samarbejdet.

Det omfatter i dag alle EU's medlemslande undtagen Storbritannien, Irland, Cypern, Bulgarien Rumænien og Kroatien.

Desuden er Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein, der ikke er medlemmer af EU, med i Schengen.

Europa har i de seneste måneder oplevet en strøm af flygtninge, især fra Syrien, men også fra Afghanistan, Eritrea og Somalia. Det har fået et flertal af landene i EU til at beslutte at fordele 120.000. Tjekkiet, Slovakiet, Rumænien og Ungarn stemte imod. I forvejen havde EU-landene en frivillig aftale om at fordele 40.000 flygtninge. Danmark har sagt ja til at tage imod 1000.

§ Tilvalg af 22 retsakter – fravalg af 10

Hvis vi stemmer ja til at erstatte retsforbeholdet med en tilvalgsordning, siger vi i første omgang ja til 22 retsakter og vælger 10 fra.

RETSAKTER. Da et flertal af partier i Folketinget den 17. marts 2015 besluttede, at vi skulle have en folkeafstemning om det danske forbehold over for retssamarbejdet i EU, satte de gang i et analysearbejde for at finde ud af, hvilke EU-retsakter, det kunne være i dansk interesse at deltage i.

Problemer på tværs af grænser

Det blev til 22 retsakter, som Danmark vil tiltræde, hvis vi stemmer ja den 3. december. Samtidig blev 10 retsakter valgt fra.

De fleste retsakter handler om at løse problemer der opstår, når personer eller virksomheder mødes, skilles, bliver efterlyst, arbejder, skylder penge eller begår kriminalitet på tværs af grænser.

Harmonisering og gensidighed

De problemer vil EU-landene løse ved hjælp af to principper, som udgør kernen i den måde, EU-samarbejdet om retspolitik fungerer på i dag, nemlig:

- Harmonisering af landenes lovgivning gennem fælles minimumsregler for eksempel standarder, retligheder, og hvor hårdt forskellige forbrydelser skal straffes.
- Landene anerkender gensidigt hinandens retssystemer og beslutninger om valg af love. Det vil sige, hvilket lands regler der gælder i grænseoverskridende retstvister,

for eksempel ved konkurer eller polititilhold.

Vi beskriver her indholdet i nogle af de retsakter, som Danmark umiddelbart tiltræder ved et ja til tilvalgsordningen og nogle af dem, Danmark ikke tiltræder ved et ja.

Nogle retsakter vedrører primært harmonisering, mens andre primært vedrører gensidig anerkendelse.

Retsakter vi umiddelbart vælger til med et ja:

Harmonisering

Følgende retsakter, som Danmark tiltræder ved et ja, medfører især harmonisering af EU-landenes lovgivning.

- *Menneskehandelsdirektivet* (strafferet): Indfører fælles standarder for, hvornår der er tale om strafbar menneskehandel og minimumsstraffe herfor.
- *Direktivet om seksuelt misbrug af børn* (strafferet): Indfører fælles standarder for, hvilke handlinger der er strafbare, og om straffene herfor.

Danmark lever allerede op til bestemmelserne i direktiverne om menneskehandel og seksuelt misbrug af børn.

Det samme gælder bl.a. direktivet om falskmøntneri, direktivet om markedsmissbrug, småkravsforordningen og kontosikringsordningen.

Gensidig anerkendelse

Følgende retsakter, som Danmark tiltræder ved et ja, bygger primært på landenes gensidige anerkendelse af hinandens retssystemer. Disse retsakter vil ofte enten forudsætte, indeholde eller medføre harmonisering af landenes lovgivning.

- *Konkursforordningen* (civilret): Fælles regler, hvorefter en advokat fra et andet EU-land kan bede om at få gennemført en tvangsauktion i Danmark – og omvendt – når en person eller en virksomhed, der har værdier i flere lande, er gået konkurs.
- *Betalingspåkravsforordningen* (civilret): En forenklet procedure, der skal gøre det lettere at inddrive gæld på tværs af grænser. Det kan for eksempel være bøder til virksomheder i andre lande eller krav fra fagforeninger, hvis overenskomst er blevet brudt.
- *Den europæiske efterforskningskendelse* (rets- og politisamarbejde): Når en dommer har afsagt en kendelse i ét land i EU, skal den anerkendes i alle 28 lande. Det betyder for eksempel, at dansk politi skal ransage et hus eller en lejlighed i Danmark, hvis en dommer i et andet EU-land har besluttet det. En dommer i et EU-land kan også bede om at få en telefon i et andet land aflyttet. Idéen er, at det skal være nemmere at efterforske kriminalitet på tværs af grænser.
- *Bevisoptagelsesforordning* (civil- og handelsret): En dommer i et EU-land kan pålægge et vidne i et andet land at afgive forklaring i en retssag. Dommeren kan også bede om at få undersøgt, om der er fejl eller mangler ved for eksempel en computer, man har købt i et andet land. Formålet er, at det skal være nemmere at få fat i beviser fra andre lande.
- *Den europæiske beskyttelsesordre* (familieret): Polititilhold skal gælde på tværs af grænser. Hvis for eksempel en voldelig ægtemand har fået polititilhold mod at opsøge sin kone, gælder det også, hvis hun rejser til et andet land i EU.
- *Bruxelles IIa-forordningen* (familieret): Afgørelser om blandt andet

DE 22 RETSAKTER, SOM VI UMIDDELBART TILTRÆDER VED ET JA:

- Den europæiske efterforskningskendelse
- Den europæiske beskyttelsesordre
- Den civile retlige beskyttelsesordre
- Menneskehandelsdirektivet
- Direktivet om seksuelt misbrug af børn
- Cybercrime direktivet
- Direktivet om markedsmissbrug
- Direktivet om falskmøntneri
- Konkursforordningen
- Bevisoptagelsesforordningen
- Betalingspåkravsforordningen
- Småkravsforordningen
- Forordningen om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdesdokument for ubestridte krav
- Mæglingdirektivet
- Rom I-forordningen om lovvalg inden for kontrakt
- Rom II-forordningen om lovvalg uden for kontrakt
- Forordningen om bilaterale aftaler om lovvalgsregler
- Arveretsforordningen
- Bruxelles 2a-forordningen
- Underholdspligtforordningen
- Forordningen om bilaterale familieretlige aftaler
- Kontosikringsforordningen

forældreansvar, samvær med børn og underhold efter skilsmisse truffet i ét land skal gælde i de andre lande. Det skal være lettere at få et barn, der er bortført af en forælder til et andet EU-land, tilbage til landet, hvor barnet er bortført fra.

Retsakter der er valgt fra i første omgang:

Harmonisering

Følgende retsakter, som Danmark ikke umiddelbart tiltræder ved et ja, medfører især harmonisering af EU-landenes lovgivning.

- *Direktivet om retshjælp* (rets- og politisamarbejde): En person, der bor i et land og skal for retten i et andet land, kan få økonomisk støtte til at betale sagsomkostningerne, hvis han eller hun ikke selv kan betale.

RETSAKTER:

EU-love besluttet af Ministerrådet, hvor EU-landenes regeringer sidder, og Europa-Parlamentet. De findes i to former:

Forordninger gælder direkte i alle lande. Direktiver skal indarbejdes i national lov, inden de træder i kraft.

Desuden kan Ministerrådet træffe beslutninger, som er rettet imod enkelte individer, virksomheder eller lande.

- *Direktivet om oversættelse* (rets- og politisamarbejde): EU-borgere skal have ret til at få oversat anklagen og dommen skriftligt til et sprog, de forstår.

Gensidig anerkendelse

Følgende retsakter, som Danmark ikke umiddelbart tiltræder ved et ja, bygger primært på EU-landenes gensidige anerkendelse af hinandens retssystemer. Disse retsakter vil ofte enten forudsætte, indeholde eller medføre harmonisering af landenes lovgivning.

- *Konfiskationsdirektivet* (rets- og politisamarbejde): Politiet skal have mulighed for at konfiskere ting, der har været anvendt i en forbrydelse i et andet land.
- *ROM III-direktivet* (familieret): Ægtepar, der har giftet sig på tværs af grænser, og siden skal skilles, skal selv kunne bestemme, hvilket lands love skilsmissemålet skal behandles efter.

Nye institutioner

Ud over principperne om harmonisering og gensidig anerkendelse etableres i den kommende tid en række nye institutioner i EU, eller eksisterende bliver reformeret.

Her er aftalepartierne enige om, at hvis de stadig har flertal i Folketinget, vil de beslutte, at Danmark i fremtiden deltager i det reformerede Europol, Eurojust og et fælles register for flypassagerer.

Desuden er en fælles anklagemyndighed under forhandling. Her er de fem aftalepartier enige om at sige nej. ♦

DE TI RETSAKTER SOM VI IKKE UMIDDELBART TILTRÆDER VED ET JA:

- ROM III-forordningen
- Offerdirektivet
- Retshjælpsdirektivet
- Direktivet om ret til tolke- og oversættelsesbistand i straffesager
- Direktivet om ret til information i straffesager
- Direktivet om ret til advokatbistand
- Konfiskationsdirektivet
- Forordningen om oprettelse af et instrument til finansiel støtte til politisamarbejde m.m.
- Forordningen om oprettelse af et program for retlige anliggender
- Forordningen om almindelige bestemmelser om Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden m.v.

Læs mere på www.retsavisen.dk

Illustration: Marie Priem

Sådan fungerer en tilvalgsordning

Med en tilvalgsordning er Danmark i princippet med i EU's retssamarbejde. I praksis beslutter Folketinget fra sag til sag, om Danmark skal deltage. Partierne bag folkeafstemningen har aftalt hvordan.

AFTALE. Hvis et flertal af vælgerne stemmer ja ved folkeafstemningen den 3. december, erstattes det nuværende forbehold af en tilvalgsordning til EU-samarbejdet om retlige og indre anliggender.

Det betyder, at Danmark har afgivet suveræniteten til EU. På den måde får Folketinget mulighed for at tilslutte Danmark til de forskellige samarbejder fra sag til sag.

Ja til 22 retsakter

I første omgang er et ja den 3. december et ja til de 22 retsakter, som partierne bag folkeafstemningen har aftalt er med i den tilvalgsordning, vi stemmer om.

Desuden er det et ja til, at det fremover er Folketinget der beslut-

ter, hvilke nye retsakter Danmark skal være med i.

Folketinget bestemmer

Partierne har aftalt, hvordan de fremover vil vedtage at gå med i samarbejdet om nye retsakter. Det afhænger af, hvilket område det drejer sig om.

Når det gælder asyl- og indvandringsområdet er aftalen, at der skal være enighed blandt aftalepartierne. På områderne civilret, strafferet og politisamarbejde kan et almindeligt flertal i Folketinget vedtage, at Danmark tilslutter sig en ny retsakt.

Den danske tilvalgsordning

Når Danmark kan få en tilvalgsordning skyldes det, at vi har fået de øvrige EU-landes accept af, at vi

kan ændre vores retsforbehold til en tilvalgsordning. Det fik vi med Lissabon-traktaten, som blev vedtaget i 2009.

Tilvalgsordningen kan fungere på to forskellige måder:

- Danmark kan tilslutte sig et forslag, når det er fremsat, men ikke endeligt forhandlet. Det skal ske senest tre måneder efter, at Europa-Kommissionen har fremsat forslaget. På den måde deltager Danmarks repræsentanter i forhandlingerne, selve vedtagelsen og eventuelle afstemninger i Ministerrådet. Samtidig forpligter Danmark sig til det endelige resultat, uanset om vi er enige i den endelige lovtekst eller ej.
- En anden mulighed er, at Dan-

mark vælger at vente med at tage stilling, indtil Europa-Kommissionens forslag er endeligt vedtaget af både Europa-Parlamentet og Ministerrådet. Derefter kan Danmark beslutte, om det skal gælde for os. Den løsning indebærer, at Danmark ikke er med undervejs til forhandlinger og vedtagelsen i Ministerrådet.

Tilvalg er bindende

Tilvalg er bindende. Det betyder, at Danmark ikke bagefter kan fortryde en EU-lovgivning, som et flertal i Folketinget har sagt ja til.

Derimod er Danmark ikke bundet af fremtidige ændringer af den samme EU-lovgivning. Hvis der sker ændringer, skal Folketinget

tage stilling på ny. Skulle Danmark ikke tilvælge en ændring, skal de andre lande vurdere, om Danmark kan deltage i samarbejdet på de tidligere vilkår.

Den irske og britiske model

Den danske tilvalgsordning er bygget op efter den model, som Storbritannien og Irland har i dag. De kan allerede nu udvælge de områder inden for EU-samarbejdet, som de ønsker at deltage i. Og de kan deltage i forhandlinger om retssamarbejdet i EU.

Storbritannien og Irland er ikke med i Schengen-samarbejdet. Det betyder, at deres tilvalgsmodel ikke gælder for Schengen-samarbejdet. Danmark er med i Schengen-samarbejdet. ♦

Sådan fungerer en parallelaftale

De partier, der ønsker at bevare retsforbeholdet, vurderer, at Danmark kan få parallelaftaler om dele af det retlige samarbejde. Vi har i forvejen fire parallelaftaler. Vi har fået afslag på to.

FORHANDLING. En parallelaftale er en aftale mellem EU og en medlemsstat om at deltage i en del af et overstatsligt samarbejde.

Parallelaftaler kan være en mulighed for Danmark, der har forbehold inden for et område af EU-samarbejdet.

Med en parallelaftale forpligter et land sig til at indføre nationale regler som svarer til EU-reglerne.

Fra mellemstatsligt til overstatsligt

I 2009 besluttede EU-landene, at samarbejdet om retlige og indre anliggender skulle være overstatsligt.

Det skete med vedtagelsen af Lissabon-traktaten, og det betød, at Danmark ikke kunne være med i de retsakter, som blev ændret fra at være mellemstatsligt til overstatsligt samarbejde.

På grund af retsforbeholdet kan vi kun deltage i samarbejdet om retlige og indre anliggender på mellemstatsligt plan.

Vi kan søge om en parallelaftale

Hvis vi beholder retsforbeholdet, kan vi søge om en parallelaftale med EU om de retsakter, vi ønsker skal gælde i Danmark. En parallelaftale kan med seks måneders varsel opsiges af både Danmark og EU.

Sådan forhandles en parallelaftale

For at få en parallelaftale skal Danmark anmode Europa-Kommissionen om det. Europa-Kommissionen tager stilling til anmodningen og siger ja eller nej til en forhandling.

Ønsker Kommissionen at starte en forhandling med Danmark, kræver det, at Kommissionen får et mandat fra de andre lande i Ministerrådet.

Herefter starter de egentlige forhandlinger mellem Danmark og Kommissionen. En parallelaftale skal i sidste ende godkendes af et almindeligt flertal i Europa-Parlamentet, af et kvalificeret flertal i Ministerrådet og endelig godkendes i Folketinget

på linje med andre mellemstatslige aftaler. Det er altså ikke sikkert, at Danmark kan få parallelaftaler på alle de områder, vi ønsker. Kommissionen vil generelt kun anvende parallelaftaler i undtagelsestilfælde og som en overgangsordning.

Danmark har fire parallelaftaler

Danmark har i dag parallelaftaler med EU om fire retsakter:

- Dublin-forordningen, der er en aftale om, at flygtninge skal have deres asylansøgning behandlet i det land, de først ankommer til.
- Eurodac, der er en aftale om, at asylansøgere's fingeraftryk skal gemmes i en fælles database.
- Bruxelles I-forordningen, der indeholder regler om, hvilken myndighed eller domstol i et EU-land der skal behandle og afgøre en sag på det civilretlige område.
- Forkyndelsesforordningen, der indeholder regler om, hvordan dokumenter i civile og kommercielle

sager skal fremsendes på tværs af grænser.

Vi har fået nej til to

Danmark har også anmodet om parallelaftaler til Konkursforordningen og Bruxelles II-forordningen, der handler om skilsmisse og forældremyndighed, men Kommissionen har sagt nej.

Kommissionen har vurderet, at det ikke i tilstrækkeligt omfang er i EU og EU-borgernes interesse at lade Danmark få en parallelaftale.

Andre lande har samarbejdsaftaler

EU samarbejder med en række lande uden for EU på flere områder, herunder de retlige og indre anliggender. Norge, Island, Schweiz, Columbia og USA har for eksempel samarbejdsaftaler om Europol.

Norge samarbejder med EU

Selv om Norge ikke er medlem af EU, har Norge en lang række mel-

lemstatslige samarbejdsaftaler med EU, som gør, at Norge alligevel kan deltage i dele af EU-samarbejdet. På nogle områder har det været nemt for Norge at få aftaler igennem, på andre har det været svært. De to vigtigste områder, hvor Norge har aftaler med EU, er:

- Den Europæiske Økonomiske Samarbejdsaftale.
- Aftalen om norsk deltagelse i EU's grænsesamarbejde, Schengen.

Andre samarbejder

Danmark samarbejder internationalt på andre måder end i EU. Vi har bilaterale aftaler med en række lande om for eksempel arveret. Vi er med i Europarådet, der har 47 europæiske lande som medlemmer, og som blandt andet arbejder mod menneskehandel og tvangsarbejde.

Ligesom vi har tilsluttet os en række internationale konventioner, for eksempel FN's flygtningekonvention og menneskerettighedskonventionen. ♦

EU-OPLYSNINGEN

Folketingets EU-Oplysning har til opgave at besvare borgernes spørgsmål om EU hurtigt og neutralt.

Du kan finde en lang række spørgsmål og svar på deres særlige side om retsforbeholdet og folkeafstemningen.

www.givmigsvar.nu
www.eu.dk

FOLKETINGET

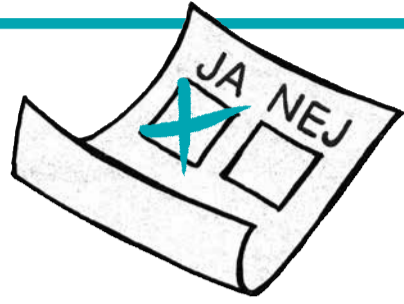

Ja eller nej – hvad er konsekvensen?

Med et ja til at afskaffe retsforbeholdet deltager Danmark fuldt ud i det retspolitiske samarbejde i EU. Det er dog Folketinget der beslutter, hvilke dele af samarbejdet, vi fremover skal være med i. Med et nej beholder vi retsforbeholdet og skal ikke følge mere EU-lovgivning på det retlige område. Vi får heller ikke indflydelse på samarbejdet om retspolitik.

Hvis vi stemmer ja:

Vi ophæver retsforbeholdet

Med et ja erstatter vi vores retsforbehold med en tilvalgsordning. Det betyder, at Danmark kan deltage i det overstatslige EU-samarbejde om retspolitik. Det betyder også, at vi tilslutter os de 22 retsakter, som er med i aftalen mellem de fem partier, der ønsker et ja til tilvalgsordningen.

Nye spilleregler

Med et ja ændrer vi grundlæggende på spillereglerne mellem Danmark og EU. Det betyder, at Folketinget fremover ikke behøver at spørge befolkningen om EU's retspolitik.

Folketinget kan vælge

Med et ja overgiver Danmark formelt suverænitet til EU. Reelt beslutter Folketinget, hvad Danmark vil og ikke vil tage del i. Tilvalgsordningen betyder, at Folketingets flertal kan tilvælge de retsakter, de ønsker, Danmark skal være med i.

Fem partier bag aftalen

I praksis betyder det, at det er de fem partier bag aftalen om folkeafstemningen: Venstre, Socialdemokraterne, Radikale, SF og Konservative der beslutter, hvilke retsakter Danmark skal være med i.

De har en politisk aftale, som kun kan opsiges forud for et folketingsvalg. Hvis det sker, vil det være et almindeligt flertal i Folketinget der beslutter, hvilke retsakter Danmark skal deltage i.

De fem partier fik til sammen 58 procent af stemmerne ved seneste folketingsvalg og har historisk set altid udgjort flertallet i Folketinget.

Vi kan være med på to måder

Med et ja giver vi EU retten til at lovgive om grænseoverskridende retlige forhold. Vi kan tilslutte os fremtidige retsakter på to måder: Enten allerede mens de forhandles som forslag eller ved at vente, til de øvrige EU-lande har vedtaget en lov. Der er fordele og ulemper ved begge modeller.

- Går vi med på en retsakt allerede på forslagsstadiet, tager vi del i forhandlingerne om, hvordan retsakten præcis skal lyde og er med til at stemme om den. Vi får indflydelse og en plads "ved bordet". Omvendt er Danmark bundet til at gå med i retsakten, hvis vi har været med til at forhandle om den.
- Den anden mulighed er, at Folketinget lader de øvrige EU-lande lovgive uden os. Så kan Folketinget siden tilslutte sig de retsakter, de er sikre på, de vil være med i. Ulempen er, at vi ikke har nogen indflydelse på forhandlingerne om retsakten. Fordelen er, at vi kan tilslutte os retsakten når som helst, efter at den er vedtaget.

Hvad med asyl- og indvandringspolitikken?

Ifølge den politiske aftale mellem de fem partier står vi fortsat uden for de EU-retsakter, der handler om asyl og indvandring. Derudover har Venstre, Konservative og Socialdemokraterne garanteret danskerne en folkeafstemning, hvis et flertal i Folketinget skulle ønske at tilvælge retsakter på asyl- og indvandringsområdet.

Hvad med Schengen-samarbejdet?

Efter et ja, er Danmark stadig med i Schengen-samarbejdet, som vil blive overstatsligt. ♦

Hvis vi stemmer nej:

Vi beholder retsforbeholdet

Den umiddelbare konsekvens af et nej er, at vi bevarer vores forbehold over for det retlige samarbejde i EU.

Vi er kun med i mellemstatsligt samarbejde

Konsekvensen af et nej er, at vi ikke er med i det EU-samarbejde, der besluttet på overstatsligt plan. Da stadig mere af samarbejdet på det retlige område vil foregå på overstatsligt plan, betyder det, at vi vil stå uden for stadig flere retsakter.

Folketinget kan dog selv beslutte at bringe dansk lovgivning på linje med EU's beslutninger, for eksempel om straffe for menneskehandel.

Suverænitet

Vi afgiver ikke suverænitet. Folketinget kan derfor ikke beslutte, at Danmark skal tilslutte sig retsakter, som bygger på gensidig anerkendelse af andre landes myndigheder. Men på mange områder har Danmark i forvejen indgået internationale aftaler eller direkte aftaler med andre lande. Folketinget kan ikke selv beslutte, at Danmark skal deltage i nye fælles institutioner i EU. Men vi kan bede Europa-Kommissionen om at få en forhandling om en parallelaftale.

Ud af Europol

Europol bliver overstatsligt i løbet af næste år og med et nej, kan det danske politi i første omgang ikke deltage i samarbejdet i Europol.

Vi kan bede om en parallelaftale

Enhedslisten ønsker ikke, at Danmark skal være med i Europol. De øvrige tre partier, der anbefaler et nej til at afskaffe retsforbeholdet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Folkebevægelsen mod EU, argumenterer for, at Danmark kan få en parallelaftale, så vi alligevel kan være med i Europol.

Ligesom vi kan få parallelaftaler eller andre former for samarbejde på områder, som vi ønsker at være med i. Det er der andre lande der har.

Eksperterne er uenige

- Nogle påpeger, at EU har en meget klar interesse i, at Danmark er med i Europol. I en tid, hvor det for efterretningstjenesterne og politiet handler meget om terror, er der ingen, der vil acceptere, at Danmark bliver en 'ø' midt i Europa. Hverken Danmark eller EU kan leve med ikke at finde en løsning, hvor Danmark fortsat er en del af Europol.
- Andre siger, at vi på ingen måde kan være sikre på at få en parallelaftale eller det der ligner. De hæfter sig blandt andet ved, at vi kun har fået fire af de seks parallelaftaler, vi har søgt om, og at de hver især har taget omkring fem år at få på plads.

Hvad med asyl- og indvandringspolitikken?

Stemmer vi nej i december, står vi fortsat uden for de EU-retsakter, der handler om asyl og indvandring. Vi er stadig med i Dublin-forordningen og Eurodac-forordningen, som de ser ud i dag.

Hvad med Schengen-samarbejdet?

Efter et nej er Danmark fortsat med i Schengen-samarbejdet på mellemstatligt niveau. ♦

Illustration: Marie Priem

Læs partiernes og organisationernes holdninger

på side 10-15

Det mener partierne

Fem partier anbefaler et ja til at erstatte det danske retsforbehold med en tilvalgsordning. Fire anbefaler et nej. De vil hellere beholde retsforbeholdet. Et siger ja, men.. til en tilvalgsordning.

HOLDNINGER. De fem partier Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Venstre og Det Konservative Folkeparti anbefaler et ja til at erstatte retsforbeholdet med en tilvalgsordning. De fem partier står bag aftalen om at holde folkeafstemningen, og de har valgt 22 retsakter, som vi får med, hvis vi siger ja til en tilvalgsordning.

Europol

De lægger særlig stor vægt på, at vi skal stemme ja for fortsat at kunne være med i politisamarbejdet i Europol. Det er vigtigt at kunne bekæmpe kriminalitet over grænserne, påpeger de.

Det er de partier, der anbefaler et nej, enige i. De mener dog, at Danmark kan fortsætte i Europol, sådan som andre lande uden for EU gør.

Kun Enhedslisten mener ikke, at Danmark skal være med i Europol. De frygter for borgernes retssikkerhed og peger på, at politisamarbejde foregår andre steder.

Tillid

De fem partier bag folkeafstemningen opfordrer vælgerne til at have tillid til, at det med en tilvalgsordning er et flertal i Folketinget, der fremover skal beslutte, hvilke dele af EU's retssamarbejde, Danmark skal være med i.

Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Folkebevægelsen mod EU, som anbefaler et nej den 3. december, er derimod bekymrede for, hvad det er, et flertal i Folketinget vil sige ja til i fremtiden. De ønsker at bevare retsforbeholdet og muligheden for folkeafstemninger,

FOTO: SØREN BIDSTRUP / SCANPIX

Liberal Alliance, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Folkebevægelsen mod EU er trods uenigheder gået sammen om at anbefale et nej.

FOTO: CLAUD BECH / SCANPIX

hvis Danmark skal med i flere dele af retssamarbejdet i EU.

Asyl og indvandring

Folkeafstemningen den 3. december handler ikke om fælles EU-politik for asyl og indvandring.

Det synes Alternativet, at den burde, og det er en af grundene til, at partiet ikke er med i de fem partiers aftale. Når Alternativet anbefaler et ja, er det fordi, partiet synes, det er vigtigt at være med i det europæiske samarbejde. ♦

På denne og de følgende sider, kan du læse partiernes egne bidrag til avisen.

SE, Socialdemokraterne, Konservative, Radikale og Venstre har indgået en aftale om folkeafstemningen den 3. december. De anbefaler et ja. Alternativet er ikke med i aftalen, men anbefaler også et ja.

Hjælp politiet med at bekæmpe børneporno og kvindehandel

Vi skal være med i det europæiske politisamarbejde. Socialdemokraterne anbefaler et ja.

SOCIALDEMOKRATERNE. Afstemningen den 3. december handler om, hvorvidt Danmark skal være med i det europæiske politisamarbejde. Det mener Socialdemokraterne, at vi skal, for det er afgørende for at kunne bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet som for eksempel børneporno og kvindehandel mest effektivt. Derfor anbefaler vi et klart ja.

Lad mig give et eksempel på, hvad det er for kriminalitet, som vi her taler om. På hjemmesiden "Young video models" kunne man købe sig adgang til børneporno med piger mellem ni og 16 år. Hjemmesiden var oprettet af en 42-årig italiener ved navn Sergio Marzola, der via et studie i Ukraine filmede 150 seksce-

ner med børn, som over 2.500 kunder fra forskellige lande havde adgang til.

Uhyrlighederne blev stoppet

I 2007 blev der sat en stopper for uhyrlighederne. Da italiensk politi konfiskerede Sergio Marzolas computere, kunne de via samarbejde med Europol finde frem til kundernes IP-adresser. Og via fælles politiaktioner arresterede man kunder i hele Europa og konfiskerede deres computere. Det danske politi deltog i Europol-aktionen, og flere danskere blev sigtet i sagen for at deltage i pædofileringen.

Jeg beklager, at eksemplet naturligvis er ubehagelig læsning. Men afstemningen den 3. december handler om at hjælpe de børn, der blev

misbrugt i Ukraine og solgt som børneporno til mennesker i hele Europa. Sager som disse kan kun opklares ved at samarbejde, dele information og bevismateriale på tværs af grænser.

Vi må forlade Europol

Netop derfor er det helt afgørende, at det danske politi er med i det europæiske politisamarbejde. Vores politi er i dag med i Europol. Men på grund af retsforbeholdet må Danmark snart forlade Europol, og det betyder, at det danske politi ikke længere kan deltage effektivt i samarbejdet om at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet. Ud over Europol forhindrer retsforbeholdet os fra at deltage i vigtig lovgivning om samarbejde

over for menneskehandel, cybercrime og polititilhold, der skal gælde over grænser over for eksempel en voldelig ekskæreste.

Vi stemmer ikke om asylpolitik

Selv om flere nej-partier forsøger at få afstemningen til at handle om asylpolitik, så er det udenomssnak. Lad mig gøre det klart, at vi socialdemokrater gerne diskuterer asylpolitik. Men det er ikke en del af det, som vi stemmer om den 3. december, derfor er det forkert at blande det sammen med afstemningen om det danske retsforbehold.

Afstemningen den 3. december er ikke et spørgsmål om for eller imod EU. Derimod tager vi stilling til, om

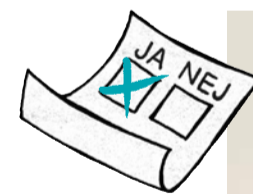

FOTO: WWW.FT.DK

Nick Hækkerup, udenrigsordfører for Socialdemokraterne i Folketinget.

vi skal være med, når det handler om at bekæmpe pædofili-netværk, kvindehandel og grænseoverskridende indbrudsbander. Det er sund fornuft. Derfor siger Socialdemokraterne ja.

Ja til dansk indflydelse

Når kriminelle organiserer sig i netværk på tværs af grænser, skal vores svar også være grænseoverskridende.

DET RADIKALE VENSTRE. Skal europæerne løse fælles problemer sammen eller hver for sig? Det er i helt kort form det, som folkeafstemningen handler om. For Radikale Venstre er der ingen tvivl: De gode løsninger er de fælles løsninger. Derfor anbefaler vi et ja den 3. december.

Når kriminelle organiserer sig i netværk på tværs af grænser, skal vores svar også være grænseoverskridende. Det er derfor, Europol – det fælleseuropæiske politisamarbejde – er sådan en god idé. Her har vi nemlig en fælles, velkoordineret indsats mod organiseret kriminalitet.

Fordelene er åbenlyse

Europol fremhæves ofte, fordi det er et af de fineste eksempler på, hvordan vi i EU i fællesskab tackler græn-

seoverskridende problemer. Dansk politi bruger Europolis faciliteter hver dag som et nøgleinstrument i optrevling af kriminelle netværk – for eksempel narkosmugling og børneporno. Fordelene er åbenlyse. Derfor skal vi sikre, at Danmark også fremover er fuldt og helt med i Europol – også når samarbejdet bliver tættere. Det er én meget vigtig grund til at droppe retsforbeholdet, som vil sætte os uden for Europol i løbet af 2016, hvis ikke vi overgår til en tilvalgsordning.

Det handler om dansk indflydelse

Men afstemningen handler om meget mere end Europol. Den handler om dansk indflydelse og mulighed for at følge med udviklingen, efterhån-

den som verden forandrer sig. Vi har skabt et Europa, hvor mennesker kan bevæge sig frit. Danskerne kan købe hus i Berlin, studere i Paris, arbejde i London, nyde deres otium på solkysten – og finde kærligheden hvor som helst. Vi kan bevæge os. Det virker nærmest selvfølgelig. Men det er det langt fra. Det er skabt over mange år i et tæt europæisk samarbejde.

Behov for fælles regler

Mere samvær på tværs af grænser giver behov for flere fælles systemer og regler. Når danskere handler i europæiske netbutikker, skal det være lettere at klage over udenlandske varer. Når vi gifter os med borgere fra andre EU-lande, skal vi vide, hvilke regler der gælder, hvis vi skulle blive skilt. Når dansk erhverv

Morten Østergaard, Sofie Carsten Nielsen og Martin Lidegaard, gruppeledelse for de Radikale i Folketinget.

handler internationalt, skal det være lettere at inddrive gæld fra virksomheder i andre EU-lande. Det er nogle af de områder, vi vil blive bedre til at håndtere med tilvalgsordningen på det civile område.

Mere fællesskab

Verden udvikler sig. Danmark skal

følge med. Tidens store udfordringer kræver mere fællesskab, ikke mindre. Grænsebomme begrænser vores frihed uden at løse problemerne. Derfor skal Danmark være med i fælles løsninger på retsområdet og også præge, hvordan nye tiltag skal se ud. For os er det et ja til Europa og et ja til øget dansk indflydelse.

Pas på Danmark - stem Ja

Stem på mere tryghed og giv politiet bedre muligheder for at stoppe grænseoverskridende kriminalitet.

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI. Vi har brug for det tættest mulige samarbejde med vores naboer for at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet.

Narkohandel, terrorisme, menneskesmugling, cyber-kriminalitet, børneporno og organiseret indbrudstyveri kan vi ikke stoppe med en havelåge hver især. Den tilvalgsordning, vi skal stemme om den 3. december, er en god ordning for Danmark.

Vi kan fortsat selv bestemme over

vores asyl- og indvandrerpolitik, men vi kan samtidig være helt med i det europæiske politisamarbejde.

Det giver politiet de bedst mulige arbejdsvilkår og gør livet endnu mere surt for de kriminelle.

Fælles regler til gavn for familier

Tilvalgsordningen giver også Danmark mulighed for at tilslutte sig fælles regler, der er til gavn for danske familiers retssikkerhed og danske

virksomheders konkurrencevilkår på det indre marked. Vi skal tage et medansvar for vores fælles tryghed. Og vi skal have mulighed for at vælge

til eller sige fra, når det giver mening. Sådan passer vi bedst på Danmark.

Derfor vil Det Konservative Folkeparti erstatte retsforbeholdet med

en tilvalgsordning, og derfor vil vi anbefale dig at stemme "Ja" den 3. december.

Erstat retsforbeholdet med tilvalgsordning!

EU's retspolitiske samarbejde har udviklet sig anderledes, end vi forestillede os, da SF udformede forbeholdet sammen med et folketingsflertal.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI. Danskerne er i dag dårligere stillet end andre EU-borgere på det vigtige retsområde. På grund af retsforbeholdet har Danmark ikke spor at skulle sige, når lovforslag om retlige anliggender behandles i EU-demokratiet, og vi er ikke omfattet af love de andre vedtager om retspolitik. For eksempel kan danske volds ofre ikke tage deres polititilhold med sig, når de er på ferie i udlandet, da den europæiske beskyttelsesordre ikke gælder danske statsborgere. Børn med en dansk far og en mor fra et andet EU-land har ringere sikkerhed for samvær end andre børn, hvis forældrene bliver skilt.

Danmark står svagere uden Europol

Virksomheder, der har partnere i

andre EU-lande, kan ikke få deres penge, hvis partneren går konkurs.

De mange handlede kvinder i Danmark, hvoraf de fleste tvinges til prostitution, kan fremover blive endnu mere udsatte; uden Europol-deltagelse står Danmark langt svagere i bekæmpelsen af bagmændene.

Det samme gælder kampen mod cyberkriminalitet, børneporno m.v. Hvis forbeholdet opretholdes, ryger vi ud af Europol.

Gensidig anerkendelse

EU's retspolitiske samarbejde har udviklet sig anderledes, end vi forestillede os, da SF udformede forbeholdet sammen med et folketingsflertal efter nej til Maastricht i 92.

Man ville værne Danmark mod egentlig domstols- og strafferetsharmonisering.

Men samme bekymring findes jo overalt i de europæiske lande. Samarbejdet har derfor drejet sig om gensidig anerkendelse af hinandens afgørelser og styrkelse af fælles politi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet i Europol.

Asyl var ikke et EU-tema i 93, men har siden optaget en del af interessen og medført lovgivning, som Danmark heller ikke er med i, men som oftest ligner vores egne love.

Kun hvor borgernes tryghed og retssikkerhed er truet på tværs af grænserne, er der skabt fælles lovgivning, en udvikling som SF bakker stærkt op om.

Tilvalgsordning er en fin mulighed

Retsforbeholdet hæmmer dansk indflydelse og beskyttelse af danskerne.

At Danmark har mulighed for at erstatte forbeholdet med en tilvalgsordning er en fin mulighed for at være med, hvor vi ønsker indflydelse og holde os udenfor, hvor vi helst vil klare alene.

SF ønsker, at danskerne stemmer ja til denne ændring, der er i klar dansk interesse. Vi får sikkerhed for samme beskyttelse og samme rettigheder som i resten af EU. Vi får stemmeret og stor indflydelse for et lille land. Udenfor har vi ingenting at skulle have sagt.

De såkaldte parallelaftaler, som vi næppe overhovedet kan få, giver i

Pia Olsen Dyhr, medlem af Folketinget og formand for SF.

det højeste ret til at kopiere de andres vedtagelser. Det er ubegribeligt, at nogen i dag finder en sådan demokratisk afmagt tillokkende.

Man må holde balancen

Den kommende afstemning er ikke et ja eller nej til Europol.

LIBERAL ALLIANCE. Kan Danmark fortsat være det sikre land, vi kender, hvis vi holder fast i retsforbeholdet? Kan vi stadig regne med, at forbrydere, der flygter på tværs af landegrænser, bliver standset? Kan vi stadig bremse smuglere, narkohandlere og netsvindlere, hvis vi bevarer vores forbehold over for overstatslige retssamarbejder? Det er nogle af de spørgsmål, noget af den tvivl, som de EU-bejgestrede partier forsøger at så forud for afstemningen om retsforbeholdet den 3. december.

Folketinget eller Bruxelles?

Men pointen med den kommende afstemning er ikke et ja eller nej til medlemskab af Europol, og det ville være rart, hvis vi i ugerne op til af-

stemningen kunne fokusere på det egentlige spørgsmål: Er vi villige til at skabe usikkerhed om Danmarks suverænitet i et fremtidigt EU-samarbejde? Skal dansk retspolitik udformes i Folketinget eller i Bruxelles?

Liberal Alliances svar er Folketinget, og derfor anbefaler vi også et nej til at afskaffe forbeholdet.

De fleste partier er enige om, at Danmark fortsat skal være med i Europol, og jeg vil gerne understrege, at den fælles bekæmpelse af grænseoverskridende problemer for mig netop er en af hjørnestenene i det internationale samarbejde.

Men der er også spørgsmålet om danskernes retssikkerhed, der ikke må tilsidesættes for at komme det overstatslige hensyn til gode.

En balancegang

Danmarks medlemskab af EU er en balancegang, hvor vi skal deltage i det fornuftige, og holde igen med det u hensigtsmæssige.

Vi har de seneste år set en række sager, hvor de retssikkerhedsmæssige principper er blevet groft tilsidesat her i landet – for eksempel på skatteområdet – og det er noget, vi i Liberal Alliance ser på med stor alvor.

Derfor er det helt afgørende for os, at beslutninger vedrørende et fundamentalt område som et lands retstilstand og borgernes retssikkerhed træffes tæt på borgerne.

Det bliver imidlertid vanskeliggere, hvis retsforbeholdet afskaffes, og i det tilfælde vil vi åbne døren for, at politikerne ved simpelt fler-

tal i Folketinget vil kunne afgive suverænitet på Danmarks vegne, uden at borgerne spørges ved en folkeafstemning.

Folketinget skal kunne sige fra

Af den simple grund bør vi besinde os og stå fast på, at Folketinget nu engang skal kunne sige fra over for lovgivning, der svækker danskernes retssikkerhed.

Vi er sikre på, der kan findes en løsning, hvor Danmark forbliver en del af Europol, også hvis vi bevarer retsforbeholdet.

Tænk bare: Hvem i alverden skulle være imod, at vi i Danmark hjælper med at fange forbrydere, som krydser de europæiske grænser?

Christina Egelund, EU-ordfører for Liberal Alliance i Folketinget.

Lad os ikke tippe balancen og overlade til EU, hvad Folketinget bør beslutte.

FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Forbeholdet sikrer retssikkerhed og demokrati

Folkebevægelsen mod EU anbefaler et klart nej 3. december.

Det gør vi først og fremmest, fordi retspolitik er helt centralt i et demokratisk retssamfund, og det er vigtigt, at befolkningen har direkte indflydelse på den førte politik.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU. Retsforbeholdet sikrer, at befolkningen bestemmer, om Danmark skal afgive magt til EU på retsområdet. Den beskyttelse forsvinder, hvis vi afskaffer retsforbeholdet og erstatter det med tilvalgsordningen. I så fald får EU øjeblikkeligt magt over hele retsområdet.

Samtidig sikrer retsforbeholdet, at vi kan stille vores politikere til ansvar for den retspolitik, der føres i Danmark. Det er en hjørnestein i et demokrati at kunne fravælge politikere og vælge en ny politik.

Er beslutningen om en ny retspolitik først taget i EU, så er det umådeligt

svært – for ikke at sige umuligt – for befolkningen at få lavet den om igen. Så bestemmer EU.

Tilvalgsordningen er et fravalg af befolkningen

Ja-partierne vil med et snuptag give EU magt på mere end 20 områder og indføre en tilvalgsordning, som giver dem frie hænder til at give endnu mere magt til EU løbende, uden at befolkningen nogen sinde bliver taget med på råd igen.

Når først EU-partierne har valgt at afgive et retspolitisk område til EU, fanger bordet. Så kan selv et enigt Folketing ikke trække magten tilbage.

Imens kan ja-partierne bid for bid overføre magt til EU. 3. december er altså din sidste mulighed for at stemme NEJ, hvis ikke EU-partierne løbende skal give EU mere magt over retspolitikken.

EU's retspolitik skader retssikkerheden

Ud over at sikre vores demokrati beskytter retsforbeholdet os også mod EU's retspolitik. Og det er heldigt.

EU planlægger for eksempel at indføre en EU-anklagemyndighed, som kan rejse sager, overvåge dig og lave ransagninger i Danmark uden om nationale myndigheder. EU er

også langt med at indføre fælles strafferammer. Afskaffes forbeholdet, kan andre EU-lande kræve borgere udleveret til afhøring og retssag. Alt i alt laver EU en masse love, som truer vores retssikkerhed.

Internationalt samarbejde

Der er ingen modsætning mellem retsforbeholdet og internationalt samarbejde om grænseoverskridende kriminalitet. Det kan vi gøre på flere forskellige måder – ligesom en lang række lande allerede gør i dag. Derfor giver retsforbeholdet os det bedste af to verdener: Selvbestemmelse over og demokratisk kontrol

Rina Ronja Kari, medlem af Europa-Parlamentet for Folkebevægelsen mod EU.

med retspolitikken og glimrende muligheder for at samarbejde med EU – og hele verden – om de problemer, som kun kan løses i fællesskab.

PRESSEFOTO: DF

Et nej den 3. december er et ja til det danske folkestyre

Afstemningen handler om meget mere end Europol.

DANSK FOLKEPARTI. Hvis det bliver et ja den 3. december, så ophæves hele retsforbeholdet. Det betyder, at et flertal i Folketinget fremover kan tilvælge alle de direktiver, som man måtte ønske. Herunder en fælles EU-udlændingepolitik, fælles strafferet og en EU-anklagemyndighed. Et ja vil være ensbetydende med, at danskerne ikke længere skal spørges.

Man kan vælge at tro på ja-partierne, når de siger, at de ikke ønsker at gå længere. Eller man kan vælge at være realist. Flere af partierne bag aftalen om retsforbeholdet erklærer åbenlyst, at de ønsker at gå meget længere ind i en fælles retspolitik,

og historien viser, at danskerne siden 1972 er blevet taget ved næsen. Gang på gang har danskerne fået at vide, at EU ikke skulle have mere indflydelse på vores arbejdsmarkeds- og velfærdspolitik. Det har EU i dag. Derfor er der grund til at være skeptisk og sige stop.

Danmark forbliver i Europol

Ja-sidens store slagnummer er et dystert skræmmebillede af et isoleret Danmark, som er prisgivet den internationale kriminalitet, fordi vi ikke kan forblive i Europol. Det er en grov vildledning. Først og fremmest kan vi arbejde for en parallelaftale, så-

dan som Norge, Schweiz og en række andre lande har med EU.

Hvis det mod forventning viser sig, at en parallelaftale stiller Danmark ringere, kan vi vælge at overdrage suverænitet til EU på lige præcis dette område. Det vil sige, at Danmark kan forblive medlem af Europol, men at befolkningen skal spørges, hver gang Folketingets flertal ønsker at gå videre. Det vil i øvrigt være det rigtigste i forhold til grundlovens paragraf 20 om suverænitetsafgivelse.

En glidebane

Naturligvis skal Danmark samarbejde med andre lande om at bekæmpe

den grænseoverskridende kriminalitet. Men der er ingen grund til at afskaffe hele retsforbeholdet for at samarbejde om nogle enkelte retsakter. Derfor ønsker Dansk Folkeparti, at vi fra sag til sag enten vælger at indgå en parallelaftale med de andre EU-lande eller bruger tilvalgsordningen på en måde, hvor man kun giver EU suverænitet på præcis de områder, man ønsker at samarbejde om.

At udstyre de EU-bejgestrede partier med en blankocheck, hvor det alene er dem, der frit kan tilvælge alverdens direktiver, er en trussel mod dansk selvstændighed. Danskerne skal spørges – hver gang. Det viser,

Morten Messerschmidt, medlem af EU-Parlamentet for Dansk Folkeparti.

at vi respekterer grundloven, og at vi ønsker et levende folkestyre. Derfor er et nej den 3. december samtidig et ja til vores danske demokrati.

Stem ja til et tryggere Danmark

Det skal være tryggere at være dansker. Det skal være sværere at være kriminel. Derfor anbefaler Venstre, at du stemmer ja ved folkeafstemningen om retsforbeholdet den 3. december.

VENSTRE. Hvis du stemmer ”ja”, sikrer du, at Danmarks politi fortsat kan være med i det europæiske samarbejde Europol.

Dermed beholder politiet de bedste muligheder for at opklare hjemmerøverier, efterforske omrejsende tyvebander, narkobander, pædofile, der udveksler børneporno, og menneskehandlere, som tvinger kvinder ud i prostitution.

Kriminalitet kender ingen grænser, og Danmarks politi understreger selv, hvor vigtigt det er, at Danmark fortsat kan være fuldt og helt med i samarbejdet.

Sidste år brugte det danske politi Europol-søgesystem omkring 72.000

gange. Den mulighed vil vi ikke længere have, hvis vi stemmer nej. Disse mange søgninger ville det være helt urealistisk at skulle foretage til hvert enkelt medlemsland frem for gennem søgesystemet i Europol.

Efterforskning og retsforfølgelse

Europol-samarbejdet er også værdifuldt på grund af de analyseredskaber, som Europol råder over, og som bidrager til efterforskningen og til efterfølgende at retsforfølge forbryderne.

Et ja betyder også, at Danmark får den mulighed selv at vælge den EU-lovgivning på retsområdet, som

vi ønsker, og fravælge de love, som vi ikke ønsker skal gælde i Danmark.

Love der gør livet lettere

Venstre ønsker, at Danmark tilslutter sig lovgivning, som vil gøre livet lettere for både borgere og virksomheder: Helt konkret handler det om, at virksomhederne vil få lettere ved at inddrive gæld fra samarbejdspartnere i andre EU-lande, afgøre tvister i forbindelse med kontrakter og på den måde understøtte det indre marked, som det er centralt for Danmark at være en del af.

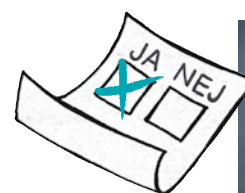
Sager om forældremyndighed vil også lettere kunne afgøres, så børnene undgår at blive kastebolde mellem

to landes retssystemer. Det vil også blive muligt for en voldsramt kvinde at tage sit polititilhold mod den voldelige ekskæreste med sig til et andet EU-land. Og har man for eksempel arvet et sommerhus i Frankrig og værdipapirer i Østrig, vil EU-reglerne gøre arveretssagen lettere.

Ikke asyl- og udlændingepolitik

Afstemningen handler ikke om udlændinge- eller asylpolitik. Den skal fortsat afgøres i Danmark og ikke i Bruxelles. Sådan vil det også være, hvis vi stemmer ”ja” den 3. december.

Der er rigtig mange grunde til at stemme ”ja” den 3. december. For

Ulla Tørnæs, medlem af Europa-Parlamentet for Venstre.

et tryggere Danmark og for at give Danmark fuld selvbestemmelse over retspolitikken – i stedet for som nu, at stå udenfor det hele per automatik.

Enhedslisten anbefaler et nej – for åbenhed og demokrati

At afskaffe retsforbeholdet vil betyde, at regler om politi, domstole, forældremyndighed og skilsmisser kan bestemmes i EU.

ENHEDSLISTEN. I december skal vi stemme om, hvorvidt retspolitikken skal overlades til EU eller bestemmes i Folketinget. Enhedslisten anbefaler et nej. Først og fremmest af demokratiske årsager. Men også fordi retssikkerheden og gennemsigtheden vil lide overlast, og fordi Danmark vil kunne blive forhindret i at tænke nyt og gå foran, for eksempel i forhold til homo-ægteskaber og bedre LGBT-retteligheder.

Enhedslisten vil bevare retsforbeholdet, fordi vi ønsker mere åbenhed og demokrati.

At afskaffe retsforbeholdet vil betyde, at regler om politi, domstole, forældremyndighed, skilsmisser og

meget andet fremover kan bestemmes i EU. Beslutningerne kommer længere væk fra os borgere, og der bliver mindre åbenhed. Og så vil vi ikke kunne vælge andre politikere, hvis vi ønsker en anderledes politik.

Der er behov for stærkt internationalt samarbejde, men det skal forankres hos de europæiske befolkninger.

Retssikkerhed

At afskaffe retsforbeholdet vil få konsekvenser for vores retssikkerhed. For eksempel vil domstole i andre europæiske lande få adgang til at træffe beslutninger med gyldighed for danske borgere.

Det gælder i sager om forældre-

myndighed, skilsmisser og enddarransagninger og beslaglæggelser, uanset hvad danske domstole måtte mene. Også selvom der er store problemer med korrupsion i andre EU-lande, og selvom ingen har et overblik over deres regler.

Straf og rettigheder

Der er stor forskel på retssikkerhed og rettigheder i EU. I Danmark går vi for eksempel foran, når det kommer til alternative strafformer som samfundstjeneste.

Syd- og Østeuropa har tradition for retspolitik med hårde fængselsstraffe. I Litauen er ”homoseksuel propaganda” forbudt, og i Polen,

Irland og Malta er der forbud mod abort. Et flertal af landene i EU har stadig forbud mod homo-ægteskaber.

Hvis vi afskaffer retsforbeholdet, skal de lande også sidde med ved bordet. Og de vil have lige så meget at skulle have sagt som Danmark.

Selvbestemmelse

Et nej betyder, at vi bevarer muligheden for mere demokrati og åbenhed og retten til at gå foran.

En nej-stemme vil ikke hindre Danmark i at hjælpe flygtninge i fællesskab med andre europæiske lande – det gør kun manglende politisk vilje.

En nej-stemme står heller ikke i vejen for et fælles europæisk politi-

Pernille Skipper, retspolitisk ordfører for Enhedslisten.

samarbejde. Men hvis retsforbeholdet først én gang er afskaffet, kan vi ikke tage selvbestemmelsen tilbage.

Alternativet anbefaler et ja, men..

Det er afgørende for vores visioner om en bæredygtig udvikling, at Danmark samarbejder med andre lande. Det gør vi blandt andet gennem EU, og derfor skal vi styrke samarbejdet – ikke svække det.

ALTERNATIVET. Alternativet anbefaler et ja ved afstemningen om retsforbeholdet. Det skyldes, at Alternativet ser et ja som et skridt i den rigtige retning mod et forpligtende europæisk samarbejde. De problemer, vi står overfor, er problemer uden pas, og de kan kun løses gennem forpligtende internationale samarbejder. Det er én af grundene til, vi siger: Eksisterede EU ikke i dag, skulle vi opfinde det.

Det skyldes ikke mindst, at vi har identificeret tre kriser, som vi prøver at give svar på: empati-, klima- og systemkrisen. Og alle tre er kriser uden pas.

Forandre verden og EU til det bedre

Finanssektor, forurening, klimakrise og flygtningestrømme er ligeglade med grænsekontrol og knipler, og de kan følgelig kun løses gennem internationale samarbejder. Sådan et er EU, og derfor vil vi ind og arbejde. Tage konstruktiv og aktiv del i at forandre verden – og dermed også EU – til det bedre.

Selv om Alternativet anbefaler et ja, vil vi ikke tilslutte os aftalekredsen af ja-partier. Det skyldes to forhold:

1. At aftalekredsen af ja-partier bag lukkede døre dikterer aftaletekster, som den vi skal til afstem-

ning om den 3. december. Det er en fuldstændig uigennemsigtig og udemokratisk proces, som Alternativet ikke vil give sin billigelse.

2. At aftalekredsen har valgt, at borgerne ikke må stemme om dansk tilslutning til et forpligtende samarbejde i EU på flygtninge- og asylområdet.

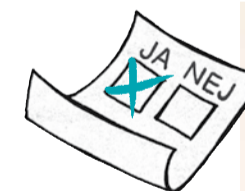
Flygtningen og asylområdet skal med

Alternativet ønsker at skabe et langt mere inddragende demokrati, og så vil vi have retsakterne imod dansk samarbejde på flygtninge- og asyl-

området med i afstemningen den 3. december.

Derfor har vi fremsat beslutningsforslag om, at vi alle får lov til også at stemme om dette spørgsmål ved den kommende folkeafstemning. Vi håber, at de resterende partier på Christiansborg er enige med os i, at så vigtige beslutninger skal træffes af borgerne og ikke af en lukket kreds på Christiansborg.

Det er derfor, at vi har givet vores position navnet ”ja, men...”. Vi håber, at vi med den kan bidrage til, at debatten bliver flyttet til et nyt niveau, der ikke handler om et kategorisk nej eller et kategorisk ja.

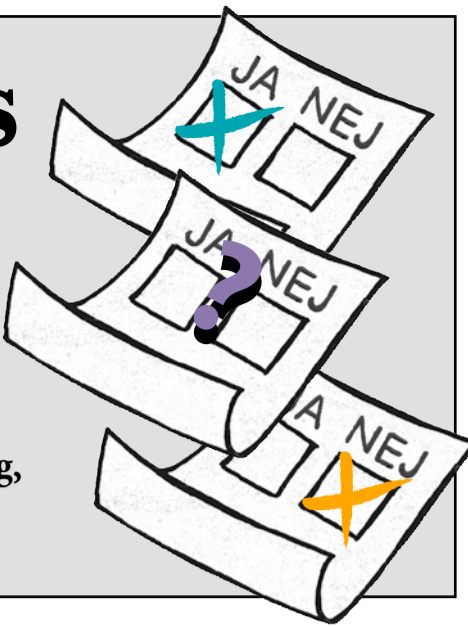

Rasmus Nordqvist, EU- og udenrigsordfører for Alternativet i Folketinget.

FOTO: STEEN BROGAARD

Organisationernes holdninger

Organisationerne på disse to sider er blevet inviteret til at deltage med et indlæg, fordi de har søgt midler hos Europa-Nævnet til oplysningsarbejde og kampagner i forbindelse med folkeafstemningen. I alt er der 18 bidrag, og du kan her læse, hvilke organisationer der anbefaler et ja, et nej eller slet og ret er i tvivl.

Fælles asylpolitik – ja tak!

Statsministeren har givet os danskere en garanti om en folkeafstemning, hvis et flertal i Folketinget på et tidspunkt vil med i EU's asyl- og udlændingepolitik.

Men afstemning eller ej, ser vi en vedvarende folkevandring på vej til og gennem EU. Hvor meget ikkevestlig indvandring kan vi klare i Danmark og EU?

Ingen vil give os konkrete tal, og hvert EU-land lader bevidst asylansøgere rejse videre til deres ønskede EU-land i strid med Dublin-aftalen. Problemerne tordner sig op i Sverige, Tyskland, Grækenland og Italien.

EU er bygget på en vis form for solidaritet, som ikke kan ses i EU-landenes adfærd i folkevandringen. Hvad gør Danmark, når Sverige og Tyskland også begynder at sætte hegnet op, mens asylansøgerne fortsætter med at komme?

Vi har brug for en fælles asylpolitik i EU, intet EU-land kan klare folkevandringen alene.

Leif Randeris, kontorleder

www.Indvandrerraadgivingen.dk

Det sikreste valg

Skal Danmark være med i EU's politisamarbejde, Europol? Så er der flest argumenter for et ja. Nej-sidens forslag om en parallelaftale kan sende dansk politi ud af Europol i flere år. Den norske model vil forringe politiets arbejdsvilkår, fordi de ikke må søge direkte i Europols informationssystem.

Det er sikrere for Danmark at sige ja til tilvalgsordningen. Så bestemmer Danmark selv, om politiet skal med i Europol. Folketinget kan – fra sag til sag – vælge hvilke EU-retsakter, Danmark skal med i. Så kan man nemmere sikre politiet vitale arbejdsredskaber – efterforskning af EU-sager, Eurojust eller direktiver imod menneskehandel, børneporno og cyberkriminelle. Man kan få fat på konkursryttere eller inddrive penge fra udenlandske selskaber, der ikke betaler danske lønmodtagere løn.

Tænk tanken er kritisk overfor enkelte fravalg fra ja-siden, men samlet er fordelene for Danmark så store, at det er sikrest at sige ja.

Tænk tanken EUROPA

Læs vore notater på www.thinkeuropa.dk

Nødvendigt Forum
initiativ til bevarelse af dansk selvstændighed

Herre i eget hus

Hvad betyder det, at Danmark har et retsforbehold overfor EU? At vi selv bestemmer over, hvad der er lov og ret i vort eget land.

Det handler f.eks. om, hvordan vi straffer hinanden. En af de bestemmelser, Danmark kan blive underlagt, er artikel 83, 1 i Lissabon-traktaten, der lyder: "Europa-Parlamentet og Rådet kan ved direktiv efter den almindelige lovgivningsprocedure fastsætte minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt straffene herfor..."

Vi siger også ja til, at indvandrings- og asylpolitikken, som ingen ved hvor lander, kan komme ind under EU. Det kan ende med alt fra pigtråd og minefelter til fri tilgang.

Ja-siden beroliger med, at Folketingets flertal (af EU-tilhængere), som får fuldmagt til at tilslutte os alt, kun tilslutter os de ting, der er gode for Danmark. Det beroliger ikke mig.

Hvis vi opgiver vort eget syn på lov og ret, underminerer vi selve fundamentet for vort folkestyre. Thorkil Sohn, Nødvendigt Forum.

Nyt Europa anbefaler et ja

Tilbage i 1993, da Danmark stemte sig til retsforbeholdet i EU, var Østeuropa endnu ikke en del af EU, vi havde ikke oplevet flygtningestrømmen fra det tidligere Jugoslavien, de kriminelle var knap internationale, vi rejste mindre, og terror var ikke i vores bevidsthed.

Kort sagt: Vores verden og problemer er andre i dag end i 1993. Problemer, der kan løses gennem tættere samarbejde. Derfor burde Danmark ophæve hele forbeholdet.

Vi så gerne, at direktivet om en fælleseuropæisk indsats på flygtninge- og asylområdet var en del af aftalen. Flygtningestrømmene er et fælles ansvar, der kræver fælles løsninger. Men vi støtter tilvalgsordningen fuldt ud.

Vi har som danskere bl.a. brug for et meget stærkere europæisk politisamarbejde og brug for at bekæmpe menneskehandel, misbrug af børn og internationale kriminelle bander på tværs af grænser. Vi bør gå efter et tættere samarbejde med de øvrige EU-lande – så får vi også større medindflydelse på hele retsområdet.

Bevar forbeholdet

Skal EU have overstatslig magt på retsområdet i Danmark? Eller skal vi selv bestemme?

Ja-partierne vil, at Danmark skal afskaffe retsforbeholdet og indføre en tilvalgsordning. Den vil give folketingsflertallet frie hænder til at afgive suveræniteten til EU over alle retspolitiske spørgsmål, uden at de fremover skal spørge befolkningen.

Tilvalgsordningen synes i strid med Grundloven, da suveræniteten kun kan afgives "i nærmere bestemt omfang" (§20). Regeringen lægger desuden op til, at Færøerne og Grønland ikke skal deltage i afstemningen, selvom store dele af retspolitikken er fælles i Rigsfællesskabet.

De EU-positive skræmmer med, at Danmark ved et nej bliver "det svage led" i kampen mod kriminelle og "et fristed" for kyniske bagmænd. Men Norge klarer sig fint med en samarbejdsaftale med EU.

Vi sikrer retssikkerheden, bekæmper kriminaliteten og hjælper ofre for menneskehandel ved at give demokratiet de bedste vilkår. Det gør vi med et nej!

Drude Dahlerup, Lave K. Broch og Niels I. Meyer,
www.nyagenda.dk

Beskyt børnene

'Voldtag et barn, film det og send os videoen, så vi kan dele den – og gør det hver fjerde uge.'

Så grusomt var et af kravene for at blive lukket ind i to hemmelige børnepornonetværk på internettet. Sagen er netop kommet for retten herhjemme, hvor en mand fra Randers er tiltalt.

Sagen begyndte i 2014, da Europol kontaktede dansk politi, og siden er 23 personer fra hele verden blevet anholdt. Den type internationalt politisamarbejde er afgørende for Red Barnets arbejde.

Vi administrerer en hotline, hvor man kan anmelde billeder af børn i seksuelle situationer. I 2014 modtog vi 50 anmeldelser hver uge, hvoraf 15 blev vurderet ulovlige. Dansk politi forfølger billeders bagmænd sammen med Europol. Uden det samarbejde frygter vi, der vil være sager, som aldrig bliver afsløret og krænkere og kriminelle, som aldrig bliver retsforfulgt. Den risiko vil vi ikke løbe.

Danmark skal være med til at beskytte børn mod overgreb og børneporno – også efter den 3. december.

Jonas Keiding Lindholm, Red Barnet

Et ja for børnene

Sidste år havde BørneTelefonen hos Børns Vilkår næsten 1.000 samtaler med børn, der har været udsat for seksuelle overgreb. I nogle af de værste sager bliver overgrebene filmet og distribueret på nettet. Skal vi standse den slags overgreb, kræver det en fælles indsats i hele Europa.

Man kan harmonisere de danske regler, så de stemmer overens med direktiverne, men forbeholdet sætter os uden for indflydelse på lovgivningen. Det er ærgerligt, for danske efterforskere er blandt de bedste på området, og deres viden er vigtig for den samlede indsats.

Men kan vi ikke få Europol gennem en parallelaftale ligesom Norge? Måske. Men det er dårligere end medlemskab. I 2014 foretog dansk politi f.eks. 72.000 søgninger i Europols Informationssystem (EIS).

Nordmændene foretog kun 2.000 søgninger, fordi de ikke har direkte adgang til systemet.

Vi skal bekæmpe kriminalitet ved fælles hjælp. Fordi alle børn har ret til en tryk barndom.

Rasmus Kjeldahl, direktør i Børns Vilkår

Stem nej - for demokratiets skyld

3. december kan danskerne stoppe det konstante udsalg af dansk selvbestemmelse til et overstatsligt EU. Tro ikke på skræmmebillederne. Stem trygt nej.

Et nej gør os ikke til et fristed for kriminelle, og vi kan fortsat samarbejde om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet som menneskehandel, børneporno og narko. Hvor er det logiske argument for, at der ikke er en fælles interesse i at indgå en aftale med EU om at samarbejde med Europol?

Dansk lovgivning skal bestemme dansk flygtningepolitik, hvad strafferammerne skal være, hvad den kriminelle lavalder skal være, hvad man kan blive straffet for m.m.m. Det forhindrer ikke fælles løsninger af f.eks. flygtningespørgsmålet, men vi skal ikke ind i en overstatslig EU-lovgivning, hvor andre holdninger end vores bliver gældende.

Vi skal kunne stille danske politikere til ansvar for retspolitikken og er et område overgivet til EU, kan det ikke tages tilbage. Det handler om demokrati.

Stem nej.

www.retsforbundet.dk

Et tilbud med lutter fordele

De andre EU-lande har tilbudt os, at vi kan omdanne vores retsforbehold til en tilvalgsordning, hvor vi kan vælge, hvad vi vil være en del af. Udover Europol giver det os f.eks. mulighed for at deltage i de dele af samarbejdet, som sikrer tryghed for børn og udsatte befolkningsgrupper. Med et ja får vi bedre redskaber til at bekæmpe seksuelt misbrug af børn og menneskehandel.

Tilvalgsordningen giver også danske virksomheder samme gode vilkår på det indre marked, som deres europæiske konkurrenter har – f.eks. i tilfælde af konkurser. Danmark har tidligere søgt om en parallelaftale på konkursforordningen, men har fået afslag. Det kan også ske med Europol.

Folkeafstemningen er vigtig, fordi den handler om at sikre tryghed for børn og udsatte befolkningsgrupper, lige vilkår for danske virksomheder og om, at vi viser resten af EU, at vi ikke stemmer nej til et tilbud med lutter fordele.

Stine Bosse, Formand for Europabevægelsen

Et ja for danske arbejdspladser

Retsforbeholdet forhindrer Danmark i at være med i EU-lovgivning, der er en fordel for danske virksomheder. Derfor skal vi stemme ja.

Med tilvalgsmodellen vil det være Folketinget, ikke EU, der fra sag til sag bestemmer, om bestemte EU-regler skal gælde for Danmark eller ej.

Et ja sikrer, at Danmark kan vælge at gå med, når det tjener erhvervslivets interesser. Retsforbeholdet forhindrer, at danske virksomheder nemt og hurtigt kan få de penge hjem, som de har til gode hos kunder i andre EU-lande.

Et ja giver danske virksomheder samme vilkår, som deres europæiske konkurrenter har i dag. Retsforbeholdet vil forhindre effektiv bekæmpelse af it-kriminalitet, piratkopiering og andre grænseoverskridende forbrydelser, der rammer danske virksomheder og koster indtjening og arbejdspladser.

Et ja sikrer, at dansk politi fortsætter i Europol, som er det bedste værn mod alvorlig kriminalitet over landegrænser.

Et nej betyder, at Danmark skal forlade Europol.

ROPA

Din forsikring, dit ansvar

Dit forsikringselskab vil ændre dine vilkår. Du skal bare sige ja til én ting. De kalder det for "bedre politibeskyttelse". Det lyder som en opgradering af din sikkerhed – men med småt står der, at det også betyder:

- 1) At du ikke længere har mulighed for at ændre din aftale, medmindre du melder dig helt ud.
- 2) At du siger ja til overdragelse af 21 andre ordninger, f.eks. konkursforordning og Bruxelles IIa.
- 3) At dit forsikringselskab overgiver fremtidige beslutninger om din forsikring til et andet selskab, hvor dit eget kun har 1,1% indflydelse, og du derfor endnu mindre.

Forsikringselskabet kalder det: "Tilvalgsordningen". Hvis det lyder som en dårlig handel, er det, fordi det er det.

Retsforbeholdet er din forsikring for dog at have nogen indflydelse på retspolitikken. Hvis retsforbeholdet forsvinder, vil retspolitikken blive flyttet fra Folketinget til EU. ROPA anbefaler derfor et nej – fordi et ja flytter flere beslutningsprocesser længere væk fra borgerne.

Arbejdsmarkedet og retsforbeholdet

Uanset al snak om "tilvalgsordning", så handler folkeafstemningen om at bevare eller afskaffe det danske retsforbehold. Med et ja kan et folketingsflertal overføre mere magt til EU.

Desværre er der ingen, der diskuterer retsforbeholdets betydning for arbejdsmarkedet. Der er dårlige erfaringer med EU-Kommissionens og EU-Domstolens ageren i arbejdsmarkedsspørgsmål, men også eksempler på, at retsforbeholdet har kunnet holde EU's indflydelse fra døren. Retsforbeholdet sikrer EU-fri zoner for fagretslige spørgsmål, som holder dele af det fagretslige system fri af EU-retten. Det så vi senest i Ryanair-sagen. Den afgrænsning ryger, hvis forbeholdet fjernes.

Afstemningen handler derfor også om, hvorvidt EU-retten skal få endnu større indflydelse på lønmodtagernes arbejdsvilkår i dagligdagen. Retsforbeholdet sikrer os imod fuld indflydelse fra EU-Domstolens side. Derfor opfordrer FMU til at stemme nej. Vi bliver aldrig spurgt igen.

Arbejdsudvalget i FMU

Sund skepsis

Du skal snart ned til stemmeurnen og stemme ja eller nej. Jeg har som iværksætter meget ofte ja-hatten på, og jeg er normalt ikke bange for ændringer og nye ting. Men med et ja giver Danmark afkald på suveræniteten, og det skal tages alvorligt.

Som iværksætter kan jeg se, at det vil være en kæmpe fordel, hvis retsforbeholdet blev afskaffet. Det ville give iværksættere en større manøvretydighed, og det ville blive nemmere for dem at løse problemer, de kunne have i resten af EU. Lytter jeg til 'mit' parti, skal jeg også stemme ja. Men lytter jeg til min indre stemme, vil jeg nok ikke stemme ja, da jeg er nervøs for følgerne.

I den her sag vil jeg ikke tjene nogen særinteresser, så jeg stemmer for Danmark. Jeg ved ikke endnu, om det bliver ja eller nej, men vi synes, du skal stemme med dit danskerherte frem for med dit iværksætterherte.

Christian Walther, Dansk Iværksætter Forening

Bedre rettigheder til lønmodtagere

Et ja vil give danske lønmodtagere og virksomheder bedre rettigheder og retssikkerhed, når der arbejdes og handles på tværs af grænser. Det skaber tryghed.

Hvis vi stemmer ja, kan vi komme med i fælles EU-regler, der gør det lettere, billigere og hurtigere at inddrive gæld over grænser. Det er godt for både arbejdstagere og arbejdsgivere. Hvis f.eks. en dansk svejser er blevet snydt for løn af en polskejet virksomhed, der ignorerer Arbejdsrettens dom, er der ikke meget at gøre i dag. Men stemmer vi ja, skal Polen fremover indfryse penge på virksomhedens konto, så svejseren er sikker på at få sin løn. Det giver bedre muligheder for at bekæmpe snyd og social dumping.

Med et ja kan danske politikere bestemme, hvilke fælles regler, Danmark skal være med i. I dag bestemmer EU, om Danmark må være med. Vi har søgt om lov seks gange – to gange har de sagt nej. Hvis du også synes, at Danmark selv skal bestemme, bør du stemme ja.

www.danskmatal.dk/stemja

EU's had til de europæiske folk

Der er en bevidst, dokumenteret strategi anført af EU-Domstolen om at underlægge sig stadig mere magt over landenes lovgivning. Det ses som en uundgåelig naturlov.

Borgernes retssikkerhed kommer i sidste række. EU's "nærhedsprincip" burde hedde "underordningsprincippet". Hovedfjenden for EU's elite er deres egne borgere, mens særlig kritik af indvandringen kriminaliseres. Den slags antidemokrater skal ikke betros stadig stærkere retsinstrumenter.

Vi skal derfor ikke afskaffe retsforbeholdet af hensyn til

Europol-samarbejdet, men samarbejde på måder, der sikrer nationale interesser, ikke kun EU's.

Det er et skræmmebillede fra EU-tilhængernes side, at vi derved bliver sat uden for kriminalitetsbekæmpelse. Det har intet andet EU-land jo interesse i at udelukke Danmark fra.

Det er hidtil kun gået værre ved at stemme ja. Så stem nej.
Danskernes Parti

Stem ja for SMV'erne

Det bliver nemmere, hurtigere og billigere at inddrive gæld på tværs af EU-grænser, hvis danskerne stemmer ja.

Retsforbeholdet bremser internationaliseringen af danske små og mellemstore virksomheder, SMV'er. Især to ordninger har betydning for SMV'er, når der handles med andre EU-lande. De drejer sig begge om nye muligheder for gældsinddrivelse.

Lad os sige, at din franske kunde har modtaget dine varer i den aftalte stand, men du ikke modtager betalingen på 200.000 kr. som aftalt. Du ringer og mailer, men hører ingenting. Og så står du der... Hvis vi siger ja til at fjerne retsforbeholdet, vil virksomhederne få adgang til at bruge de effektive inddrivelsesprocedurer, den forenkede inkassoproces og småkravsprocessen over EU's grænser. Voila!

Et ja kan måske ligefrem styrke SMV'ernes lyst til at lave forretninger i andre EU-lande. Mon ikke?

Jeppe Rosenmejer, jurist og chefkonsulent, Håndværksrådet.
Se mere på hvr.dk

Dansk samling: Derfor nej

Dansk Samling anbefaler et nej af følgende grunde:

Et nej vil sikre Danmark imod, at et fremtidigt flertal i Folketinget kan bringe Danmark ind i en fælles asylpolitik, hvorefter Danmark vil have endnu ringere kontrol over sine grænser. Statsministerens "forsikringer" er blot tomme løfter.

Et nej sikrer imod, at fremmed strafferet overlades til det overnationale EU. Det vil være en uhørt indskrænkning af dansk ret, hvis danske borgere kan straffes for forhold, som ikke er bestemt af det danske Folketing, men af EU.

Først afgav Danmark suveræniteten ved at indgå i det grænseløse Schengen-samarbejde. Så fulgte grænseoverskridende kriminalitet. Nu vil ja-sigerne afgive mere suverænitet for at afbøde miseren. Den bedre løsning er en udtræden af Schengen-samarbejdet.

Et nej er nødvendigt for at fastholde Danmarks tilbageværende suverænitet, og et nej er afgørende for at markere, at målet er dansk udmeldelse af EU.

Beskyt ofrene og retssikkerheden

OfferRådgivningen i Danmark har fokus på ofres retssikkerhed og tilbyder krisehjælp til ofre, vidner og pårørende, der har været udsat for voldsomme hændelser i forbindelse med kriminelle handlinger eller ulykker.

Vi skal den 3. december sige ja eller nej til en tilvalgsordning. Direktivet om europæisk beskyttelsesordre er særligt vedkommende for ofre for kriminelle forbrydelser. Herunder hører forordningen om polititilhold, hvor et tilhold givet i Danmark kan tages med til et europæisk land, uden at den krænkede skal søge om tilhold igen hver gang, man besøger et nyt land.

Vi skal ikke stemme om EU-direktivet vedr. information, beskyttelse og støtte til ofre – det såkaldte Offerdirektiv; men OID forventer, at relevante dele i direktivet inkluderes i dansk lovgivning. Vi forventer også, at retssikkerheden i Danmark øges, så det bliver nemmere at anmelde og få afgjort en kriminel sag såsom stalking, voldtægt og virtuelle overgreb på nettet.

Else Marie Buck, Landsformand

Hvad stemmer vi om?

Torsdag den 3. december skal danskerne til folkeafstemning. Her skal vi stemme ja eller nej til at erstatte det nuværende retsforbehold med en tilvalgsordning.

RETSFORBEHOLD. Landene i EU samarbejder om strafferet, politisamarbejde, asyl, familieret og forretninger over grænserne. På de fleste sagsområder, de såkaldte retsakter, har Danmark valgt at være med i samarbejdet.

Men siden 2009, hvor Lissabontraktaten trådte i kraft, er der kommet stadig flere retsakter, hvor Danmark ikke kan deltage. Det skyldes, at retsforbeholdet betyder, at vi kun kan være med i den del af det retlige samarbejde, der foregår på mellemstatsligt plan.

Det betød ikke så meget, da vi indførte retsforbeholdet i 1993, fordi det meste samarbejde på retsområdet dengang var mellemstatsligt. Men siden er stadig mere samarbejde blevet

overstatsligt. Det gælder også politisamarbejdet Europol, der formentlig bliver gjort overstatsligt i løbet af et år.

I det **mellemstatslige** samarbejde har alle lande vetoret. Danmark deltager altså i dag i beslutninger, hvor vi ikke kan blive stemt ned af de andre lande. I det **overstatslige** samarbejde træffes beslutninger med flertalsafgørelser i både Ministerrådet og Europa-Parlamentet. Hvis Danmark ønsker at få indflydelse og deltage i overstatsligt EU-samarbejde på retsområdet, må vi altså opgive vetoret. Det er det, folkeafstemningen handler om.

De anbefaler et ja

Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Kon-

servative Folkeparti og Venstre har aftalt, at vi i Danmark skal have en folkeafstemning om retsforbeholdet.

De anbefaler, at vi stemmer ja til at erstatte retsforbeholdet med en tilvalgsordning. En sådan ordning vil give Folketinget mulighed for at tilvælge ny EU-lovgivning.

Alternativet er ikke med i aftalen, men anbefaler også et ja.

De anbefaler et nej

Enhedslisten, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti og Folkebevægelsen mod EU anbefaler et nej til afstemningen. De ønsker ikke at overlade suveræniteten til EU på retsområdet. De ønsker heller ikke at overlade beslutninger om tilvalg til Folketinget.

De foretrækker at beholde rets-

forbeholdet, der kræver en folkeafstemning, hvis der skal overdrages suveræniteten til EU på retsområdet.

Desuden er det deres vurdering, at Danmark kan opnå mellemstatslige aftaler (parallelaftaler) om at deltage i retsakter, der er vigtige for Danmark. Det gælder blandt andet Europol.

Skal vi have flere folkeafstemninger?

Hvis vi siger ja til en tilvalgsordning betyder det, at det fremover er Folketinget, der skal beslutte, hvilke nye EU-love, vi skal være med i. Det kræver ikke nye folkeafstemninger.

Dog har Venstre, Konservative og Socialdemokraterne lovet, at vi skal have en folkeafstemning, hvis et fler-

tal i Folketinget ønsker, at Danmark skal være med i flere dele af den fælles politik på asyl- og indvanderområdet i EU. ♦

Læs mere

I denne avis kan du læse mere om, hvad retspolitik i EU er, hvad retsforbeholdet betyder, hvordan en tilvalgsordning fungerer, og hvad konsekvenserne af et ja eller nej den 3. december kan være.

Du kan også læse, hvad alle partierne og en række organisationer mener.

Illustration: Marie Priem

En folkeafstemning er en festdag for demokratiet, så mød op og være med til at bestemme, hvordan vi i Danmark fremover skal samarbejde med andre lande om en række områder, der går på tværs af grænser.

Sådan stemmer du

Du kan brevstemme til og med 1. december. Du kan selv møde op på dit lokale valgsted og stemme den 3. december mellem klokken 9 og 20.

VALG. Du kan stemme til Folkeafstemningen den 3. december, hvis du er dansk statsborger, over 18 år, bor i Danmark og ikke er umyndiggjort.

Det, du stemmer om, er et forslag til en lov om at ophæve retsforbeholdet og erstatte det med en tilvalgsordning. Du kan stemme enten ja eller nej. Hvis du ikke ønsker at tilkendegive en holdning til lovforslaget, kan

du aflevere stemmesedlen uden at udfylde den og på den måde stemme blankt. Stemmesedlen tæller så med, når det skal gøres op, hvor mange der deltog i folkeafstemningen.

Du får et valgkort

Du får et valgkort med posten. På det står der, hvor du kan stemme torsdag den 3. december. Du skal tage

dit valgkort med til stemmestedet. Skulle du glemme det, kan du vise dit sundhedskort, kørekort eller pas, så får du et nyt.

Stemmestedet er åbent fra 9 til 20.

Du kan brevstemme

Hvis du er i udlandet eller af andre grunde ikke kan møde op den 3. december, kan du brevstemme. Det kan

du gøre til og med den 1. december. Du skal henvende dig til Borgerservice i din kommune for at få at vide, hvor du kan brevstemme.

Du kan også brevstemme, hvis du er indlagt på sygehus, er i fængsel eller ikke kan forlade dit hjem. Du får en brevstemmeseddel med to felter, et med teksten "Ja" og ét felt med teksten "Nej". ♦

OPHÆVE, AFSKAFTE, OMDANNE ELLER ERSTATTE?

I teksten til det lovforslag, vi skal stemme om den 3. december, står der, at retsforbeholdet ophæves. Men få bruger det ord, når de skal beskrive, hvad det er, vi stemmer om den 3. december.

De ord, der bruges mest i omtalen af, hvad der sker med retsforbeholdet, hvis vi stemmer ja til tilvalgsordningen, er "omdannes" eller "afskaffes".

I denne avis har vi foretrukket at skrive, at retsforbeholdet erstattes med en tilvalgsordning, fordi vi synes, det bedst beskriver, hvad der sker.